

Sør-Aurdal kommune
en frisk kommune i Valdres

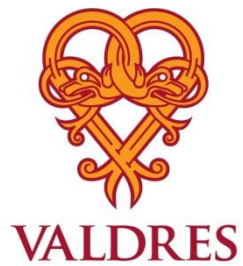
Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune 2018-2021

Generell del
Handlingsprogram 2018-2021
Langsiktig del 2022-2032

Sør-Aurdal kommune
Adresse:
Tingvollbakkin 15, 2930 Bagn
Telefon:
Sentralbord 61 34 85 00
Saksbehandler:
Rådgiver Oppvekst og kultur, Gunvor Elene Thorsrud
postmottak@sor-aurdal.kommune.no
www.sor-aurdal.kommune.no

Bilder i planen

Fremside: Skitur gamle skilt, foto Åse Østgård Hagen

I planen: Stolpejakt, foto Gunvor Elene Thorsrud

Siste side: Fossvangområdet i Bagn sett fra Dalagata august 2017, foto Gunvor Elene Thorsrud

INNHold

Innhold	3
1. Innledning.....	4
1.1 Bakgrunn og formål	4
1.2 Planprosess og medvirkning	4
1.3 Samarbeid med lag og foreninger	5
1.4 Definisjoner	5
2. Rammer og føringer	6
2.1 Lovverk	6
2.2 Nasjonale føringer	7
2.3 Regionale føringer	9
2.4 Kommunale føringer og forholdet til andre planer	9
3. Utviklingstrekk og utfordringer i kommunen	12
4. Kommunens mål og strategier	14
4.1 Visjon - Overordnet mål	14
4.2 Mål.....	14
4.3 Strategier	14
5. Spillemiddelordningen	17
6. Resultatvurdering av forrige plan.....	18
7. Analyse av behov for aktivitet og anlegg.....	20
8. Utbyggings- og tilretteleggingsoppgaver	28
9. Tiltaksplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	34
10. Drift og vedlikehold	36
11. Prioritert handlingsprogram 2018-2021	39
12. Uprioritert langtidsplan 2022-2032	42
13. Registrering av anlegg.....	43
14. Kart.....	48

1. INNLEDNING

1.1 BAKGRUNN OG FORMÅL

Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet er utarbeidet i tråd med vedtatt Kommunal planstrategi for Sør-Aurdal kommune. Planen er behandlet i forhold til plan- og bygningslovens bestemmelser.

Planen skal fungere som et styringsverktøy med en planmessig og målrettet satsing på idrett og fysisk aktivitet og gi grunnlag for søknad om spillemidler til anleggsutbyggingen for idrett og fysisk aktivitet i kommunen.

Overordnet mål er **idrett og fysisk aktivitet for alle**.

For å nå målene er det satt opp strategier som gir grunnlag for prioritering av tiltak i handlingsdelen for tilrettelegging for av idrett og fysisk aktivitet. **Folkehelsefremmende tiltak** står sentralt. Kommunens viktigste virkemiddel er i denne sammenhengen er tilrettelegging for idrett og fysisk aktivitet. Anleggsutbyggingen for idrett og fysisk aktivitet prioriteres i handlingsprogrammet.

Planen har en generell del, et fireårig prioritert handlingsprogram og en tiårig langsiktig del. Det prioriterte handlingsprogrammet rulleres årlig med politisk vedtak som grunnlag for årets spillemiddelsøknader. Hoveddelen revideres i sin helhet hvert fjerde år i følge plan- og bygningslovens bestemmelser, eller før hvis vesentlige forhold tilsier det (prioriteres i kommunal planstrategi).

Den nye planen endrer status fra tidligere kommunedelplan til kommunal plan. Det er ikke krav om at planen skal ha status som kommunedelplan. I praksis innebærer dette at det ikke utarbeides planprogram som sendes på høring først, før selve planen kommer på høring.

1.2 PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

Formannskapet vedtok 25.04.17, sak 020/17, oppstart av arbeidet med revidering av Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune, oppretting av arbeidsgruppe, og planprosess. Planen behandles etter plan- og bygningslovens bestemmelser.

Medvirkning og forankring er sikret gjennom oppstarts- og høringsprosesser. Allmennheten, offentlige myndigheter og frivillige lag og foreninger er invitert til å komme med innspill til planen. Planen legges ut til offentlig ettersyn i 6 uker. De kommunale medvirkningsorganene elderrådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne får planutkastet til behandling i høringsperioden. Sør-Aurdal idrettsråd har medvirket i planprosessen. Politisk behandles planen av formannskapet ved oppstart, før og etter offentlig ettersyn, og planen vedtas av kommunestyret. Innspill og uttalelser er vurdert av arbeidsgruppa.

Det er satt ned en arbeidsgruppe for planarbeidet, med en representant fra idrettsrådet, en valgt representant fra formannskapet, folkehelsekoordinator og saksbehandler rådgiver oppvekst og kultur.

Det er i 2017 gjennomført registreringer i Barnetråkk i forbindelse med Kommunedelplan for Bagn.

1.3 SAMARBEID MED LAG OG FORENINGER

Å oppfylle målsettingene i planen fordrer et godt samarbeid mellom kommunen og frivillige lag og foreninger.

Det arbeidet frivillige lag og foreninger gjør er en svært viktig del av det forebyggende folkehelsearbeidet, som bidrar til utvikling av sosiale fellesskap og får alle alders- og befolkningsgrupper i aktivitet. Lag og foreningers innsats innenfor idrett og fysisk aktivitet, med barn og unge som primærmålgruppe, er formidabel. Det legges ned en stor dugnadsinnsats som har betydelig verdi for lokalsamfunnet.

Kommunen, med sin planleggings- og utviklingsrolle, er bidragsyter sammen med lag og foreninger for å nå målsettingene i planen. Dette gjøres ved at kommunen selv utvikler, bygger, eier og drifter anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Kommunen yter samtidig støtte til lag og foreninger. Denne støtten kommer i form av direkte økonomisk støtte til anleggsutbygging og gjennom aktivitets- og driftstilskudd i form av kulturmidler fra kommunen. Kommunen yter årlig tilskudd til drift av frivillige lag og foreninger, tilskudd til kulturformål og aktiviteter, tilskudd til vedlikehold av idrettsanlegg og drift av lysløyper som idrettslagene eier. Kommunen har satt av et tilskudd til anleggsutbygging for idrett og fysisk aktivitet der frivillige lag og foreninger i kommunen er utbygger. Dette tilskuddet fordeles årlig gjennom vedtak av handlingsprogrammet til plan for idrett og fysisk aktivitet, og utbetales når fylkeskommunen har godkjent spillemiddelsøknadene.

1.4 DEFINISJONER

- **Idrett:** Med idrett forstås trening og konkurransevirkksomhet i den frivillige, medlemsbaserte idretten.
- **Fysisk aktivitet:** Enhver aktivitet der man bruker musklene/kroppen som gir økt energiforbruk.
- **Friluftsliv:** Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse (jf. *Strategiutvalget for idrett*). Kulturdepartementet inkluderer friluftsliv i begrepet *fysisk aktivitet*.
- **Ordinære anlegg:** Anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet samt egenorganisert fysisk aktivitet.
- **Nærmiljøanlegg:** Utendørsanlegg for egenorganisert, fysisk aktivitet, beliggende i tilknytning til bo- og/eller aktivitetsområder. Nærmiljøanlegget skal være fritt, allment tilgjengelig for egenorganisert, fysisk aktivitet, først og fremst for barn og ungdom (6-19 år), men også for lokalbefolkningen for øvrig. Nærmiljøanlegget kan unntaksvis brukes til organisert, idrettslig aktivitet, men egenorganisert, fysisk aktivitet skal ha førsteprioritet. Nærmiljøanlegget kan ligge i tilknytning til skole. Ved samlokalisering med skole, skal nærmiljøanlegget være åpent utenfor skoletiden.
- **Rehabilitering:** Rehabilitering av et idrettsanlegg er en istandsetting av anlegget som skal gi vesentlig funksjonell og bruksmessig standardheving i forhold til dagens situasjon. Rehabiliteringen vil som regel bety tilpasning av anlegget til nye funksjoner eller bruksområder.
(jf. *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2017*)

2. RAMMER OG FØRINGER

2.1 LOVVERK

Lovverk som er aktuelt for planarbeidet er:

FOLKEHELSELOVEN

I folkehelseloven av 1. januar 2012, heter det i §4 Kommunens ansvar for folkehelsearbeid, 2.ledd:

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet er et viktig virkemiddel i kommunens folkehelsefremmende arbeid med tilrettelegging for en planmessig og målrettet utbygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet og tilrettelegging for aktivitetsfremmende tiltak gjennom kommunens tjenesteyting.

PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Plandelen av loven har bestemmelser om oppgaver og myndighet i planleggingen, kommunal planlegging, medvirkning, offentlig ettersyn, politisk planbehandling og vedtak.

KULTURLOVEN

I Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova) §4 Fylkeskommunens og kommunens oppgaver, heter det at *Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.*

FRILUFTSLOVEN

Hensikten med Friluftsløven, er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennheten fri ferdsel og opphold i naturen, slik at muligheten for å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet, bevares og fremmes. Naturopplevelse er et karaktertrekk som klart skiller friluftsliv fra andre fritidsaktiviteter. Opplevelse er en subjektiv verdi, som er vanskelig å måle, men som er viktig og bidrar til økt livskvalitet. Det er et mål for den statlige friluftspolitikken at barn og unge gis mulighet til å utvikle ferdigheter i friluftsliv.

PENGESPILLOVEN

Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet er hjemlet i lov om pengespill m.v. (pengespilloven) av 28. august 1992 nr. 103 med senere endringer. I §10 heter det:

Overskuddet fra spillvirksomheten i selskapet og datterselskap fordeles først med 6,4% til helse- og rehabiliteringsformål. Deretter fordeles resterende overskudd med 64% til idrettsformål, 18% til kulturformål og 18% til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité. Midlene fordeles nærmere av Kongen.

DISKRIMINERINGS- OG TILGJENGELIGHETSLOVEN

Loven har bestemmelser om universell utforming som sikrer tilgjengelighet for alle. Dette har betydning for anleggsutbygging for idrett og fysisk aktivitet. Det er et krav at idrettsanlegg skal tilfredsstille kravene om universell utforming for støtte fra spillemidlene.

STATLIG IDRETTS- OG ANLEGGSPOLITIKK

Statlig idrettspolitikk inn i en ny tid, rapport fra Strategiutvalget for idrett, ble avlevert 8. juni 2016 til Kulturdepartementet. Idrettspolitikken skal bidra til at folk har et bredt spekter av lokalt forankrede aktivitetstilbud, både i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten og gjennom muligheten for egenorganisert aktivitet. Idrett og fysisk aktivitet har stor egenverdi. Topp- og breddeidretten skal utfylle hverandre.

De viktigste målgruppene for bruk av spillemidler til idrettsformål er barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år). Staten vil legge til rett for at personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta i idrett og fysisk aktivitet ut fra ønsker og forutsetninger. Det er et mål å legge til rette for at fysisk inaktive personer kommer i aktivitet.

I Meld. St. nr. 26 (2011-2012) *Den norske idrettsmodellen* benytter departementet «organisert idrett» og «egenorganisert fysisk aktivitet» for å forklare idrettsbegrepet og fokusere på idrettens egenverdi. Friluftsliv går i denne veilederen inn under begrepet fysisk aktivitet.

Den overordnede visjonen for statlig idrettspolitikk som «**idrett og fysisk aktivitet for alle**».

Den statlige støtten til idrettsformål skal bidra til at følgende mål nås:

1. *Alle som ønsker det skal ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet i form av trening og mosjon.*
2. *Den frivillige, medlemsbaserte idretten skal sikre gode rammevilkår og gi grunnlag for et omfattende og inkluderende. Det legges særlig vekt på å utvikle attraktive tilbud til barn og ungdom.*
3. *Samfunnet skal være godt tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet.*
4. *Toppidretten skal styrkes ut fra dagens rolle som identitetsskaper og den bidrag til en positiv prestasjonskultur i det norske samfunn. Toppidrettsutøvere skal derfor gis treningsmuligheter som bidrar til prestasjoner på internasjonalt toppnivå innenfor etisk forsvarlige rammer.*

(Meld.St. nr 26 (2011-2012), s.13)

BESTEMMELSER OM TILSKUDD TIL ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Bestemmelsene oppdateres årlig og utgis av Kulturdepartementet, avdeling for sivilsamfunn og idrett (V-0732), *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2017* gjelder for tildelingsåret 2018.

Spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg skal bidra til en infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten. Bestemmelsene har vilkår for tildeling av spillemidler til anleggsutbyggingen.

VEILEDER - KOMMUNAL PLANLEGGING FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Kulturdepartementets siste utgave av veilederen er *Veileder for kommunens planlegging for idrett og fysisk aktivitet, revidert 2014, side 44 revidert nov. 2015*. For departementet er kvalitetsheving av de kommunale planene et prioritert område. Veilederen gjelder for utarbeidelse av planer og saksbehandling for idrett og fysisk aktivitet og gir føringer for innholdet i planen og planbehandlingen.

Handlingsprogrammet rulleres årlig med medvirkning av aktuelle brukergrupper og politisk vedtak. Rulleringen kan innebære endring i prioriteringer; anlegg fra planens langsiktige del kan tas inn i handlingsprogrammet. Med revisjon menes fullstendig gjennomgang av planen med saksbehandling etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Revisjon skal normalt gjennomføres en gang i hver planperiode. Når det oppstår behov for vesentlige endringer av planen, skal dette behandles på samme måte som revisjon av planen. Idrettsrådet er en viktig samarbeidspart for kommunen ved revidering av planen og den årlige rulleringen av handlingsprogrammet.

HELSEDIREKTORATET - NASJONALE ANBEFALINGER FOR FYSISK AKTIVITET

Helsedirektoratets anbefalinger om daglig fysisk aktivitet:

Voksne:	30 minutter daglig fysisk aktivitet med moderat til hard intensitet
Barn og unge:	60 minutter daglig fysisk aktivitet med moderat til hard intensitet

Helsegevinster ved regelmessig fysisk aktivitet er veldokumentert, og det finnes konkrete anbefalinger for barn og unge, voksne, eldre og gravide. Fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskudd og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling av over 30 ulike diagnoser og tilstander. Det foreligger dokumentasjon på en rekke helsegevinster ved regelmessig fysisk aktivitet i alle aldersgrupper.

FRILUFTSLIV SOM KILDE TIL HELSE OG LIVSKVALITET

Føringer er gitt i Meld. St. 18 (2015-2016) *Friluftsliv, natur som kilde til helse og livskvalitet*. For å styrke folkehelsen, er tilrettelegging for at aktivitet og variert friluftsliv sentralt. Tilrettelegging av områder for daglig friluftsliv i nærmiljøet er viktig. Det forventes at kommunene tar hensyn til dette i planleggingen.

I nærmiljøet bør det tilrettelegges for at flere kan velge å gå eller sykle til jobb og skole fremfor å kjøre bil.

Sør-Aurdal kommune har flotte naturområder og nærområder for utøvelse av friluftsliv. Allsidige aktiviteter i naturen gir livsglede og fremmer fysisk og psykisk helse.

GJENNOMGÅENDE TEMA

• FOLKEHELSE

Fysisk aktivitet har en positiv effekt på folkehelsen, og Helsedirektoratet har gitt anbefalinger for daglig fysisk aktivitet for barn og voksen. Tilrettelegging for idrett og fysisk aktivitet er et godt forebyggende folkehelsearbeid.

• UNIVERSELL UTFORMING OG ANNEN INKLUDERING

Universell utforming er viktig i all samfunnsplanlegging for å sikre et likeverdig tilbud til alle kommunens innbyggere. Det stilles krav om universell utforming av all anleggsutbygging for idrett og fysisk aktivitet som får støtte fra spillemidlene.

• BARN OG UNGE

Barn og unge er primærmålgruppen for statens bruk av spillemidler til idrettsformål. Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet er viktige aktivitetsfremmende tiltak, med barn og unge som hovedmålgruppe.

• MILJØ, ENERGI OG KLIMA

Ved idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning ber Kulturdepartementet om at følgende punkter vedrørende miljøforhold vurderes: Miljøstyring, materialvalg, energi, avfall, transport og naturinngrep. Departementet gir anbefalinger om vurderinger som skal gjøres av estetikk og miljø ved bygging og rehabilitering av anlegg, arealeffektivisering som bidrar til redusert ressursforbruk i bygge- og driftsfasen og arealfleksibilitet, og tilrettelegging for fleksibel bruk og tilpasningsmuligheter for endringer.

Tilrettelegging for bruk av aktive transportmidler som å gå og sykle vil være gode folkehelseiltak samtidig som det vil kunne gi en miljøgevinst i form av mindre utslipp fra privatbilisme.

2.3 REGIONALE FØRINGER

OPPLAND FYLKESKOMMUNE – STRATEGIPLAN FOR IDRETT, 2015

Oppland fylkeskommunes strategiplan for idrett er avgrenset til å gjelde den organiserte idretten, og gir en samlet oversikt over fylkeskommunens mål og innsatsområder. Idretten har en viktig samfunnsnyttig funksjon i tillegg til at den har en verdi i seg selv, ved at den gir de som deltar følelse av glede, mestring og fellesskap.

Hovedmålsettingen i planen er **å styrke Oppland som idrettsregion**. Oppland fylkeskommune ønsker å bidra til en sterk og mangfoldig lokalidrett, samt jobbe for en god og samordnet utvikling av idrettsanlegg. I tillegg ønsker fylkeskommunen i sterkere grad å se på idrett som et verktøy i regional utvikling for å jobbe mot fylkeskommunens visjon om **et attraktive og konkurransedyktig Oppland**.

OPPLAND FYLKESKOMMUNE – HANDLINGSPROGRAM FOR STORE IDRETTSANLEGG I OPPLAND

Hensikten med handlingsprogrammet er å gi søkere av ekstra store anleggsprosjekter en viss forutsigbarhet for når de kan forvente å motta spillemiddeltilskudd. Definisjonen av store idrettsanlegg er i denne sammenhengen idrettsanlegg som har et godkjent søknadsbeløp på mer enn 2,5 millioner kroner. I programmet synliggjøres hvilket år søkeren kan forvente tilsagn om spillemidler. Handlingsprogrammet suppleres og behandles politisk av fylkestinget i forbindelse med den årlige spillemiddelfordelingen, slik at nye og godkjente søknader vurderes og tas inn.

OPPLAND FYLKESKOMMUNE – REGIONAL PLAN FOR FOLKEHELSE IOPPLAND 2012-2016

Folkehelseplan for Oppland som ble vedtatt av fylkestinget i februar 2012.

Folkehelseplanens visjon er: **Opplagt i Oppland** med en samfunnsutvikling som fremmer trivsel, god folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Planen har tre hovedmål: *Opplagt i Oppland 1) med folkehelse på dagsorden 2) med sunne levevaner 3) at alle er med.*

2.4 KOMMUNALE FØRINGER OG FORHOLDET TIL ANDRE PLANER

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

I **hovedmålsettingen** i gjeldende Kommuneplanens samfunnsdel for Sør-Aurdal kommune, heter det:

I samarbeid med næringsliv, frivillige lag, organisasjoner og lignende skal Sør-Aurdal kommune videreutvikle et allsidig kultur- og idrettsliv og sine lokalsamfunn med Bagn som det funksjonelle kommunesenteret.

Kommuneplanens samfunnsdel for Sør-Aurdal kommune (2008-2018) ble vedtatt av kommunestyret den 19.06.2008. Denne er under revidering, og er planlagt sluttbehandlet av kommunestyret første halvår 2018. Idrett og fysisk aktivitet i kommunen forankres i den nye kommuneplanens samfunnsdel.

KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I SØR-AURDAL KOMMUNE 2014-2017

«Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune 2018-2021» er en revidering av gjeldende «Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune 2014-2017». Den reviderte planen viderefører satsingen på idrett og fysisk aktivitet i kommunen med tilrettelegging for bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet og fokus på fysisk aktivitet som forebyggende og folkehelsefremmende tiltak.

KOMMUNAL PLANSTRATEGI FOR SØR-AURDAL KOMMUNE 2016-2020

Revidering av Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune er vedtatt i Kommunal planstrategi for Sør-Aurdal kommune, tidfestet til år 2017. Kommunal planstrategi vektlegger det forebyggende folkehelsearbeidet og effekten idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv har for folks helse. Tilrettelegging for aktivitet gjennom anleggsutbygging og aktivitetsfremmende tiltak er viktig i et folkehelseperspektiv. Det er et mål at flest mulig skal nå helsemyndighetenes anbefalinger om daglig fysisk aktivitet. Dette følges opp i «Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune 2018-2021».

KULTURPLAN FOR SØR-AURDAL KOMMUNE 2015-2020

Kulturplanen legger føringer på kommunen satsing innen kulturområdet og har kriterier for tildeling av kulturmidler og tilskudd innen kulturområdet inklusiv tilrettelegging for idrett og fysisk aktivitet fra kommunen.

KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Arealdelen for Sør-Aurdal kommune ble vedtatt av kommunestyret 16.09.2010. Arealdelen avklarer hvilke områder som kan bygges ut og hvilke forutsetninger som ligger til grunn for utvikling av områdene. Planen består av saksutredning med vedtak, plankart, planbestemmelser, planbeskrivelse og konsekvensutredning med risiko- og sårbarhetsanalyse. Planen er bindende for nye tiltak og utvidelse av eksisterende tiltak. Utbyggingen av anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet må skje i samsvar med reguleringer vedtatt i kommuneplanens arealdel. Lokalisering av arealavklaring av nye anlegg må skje gjennom arealdel til kommuneplanen og/eller reguleringsplan.

FOLKEHELSEOVERSIKT 2016

Kommunestyret tok Folkehelseoversikten 2016 til orientering og vedtok satsingsområder for Sør-Aurdal kommune den 25.02.2016. Folkehelseoversikten gir en detaljert oversikt over folks helse i Sør-Aurdal kommune, samt utfordringer, ressurser og satsingsområder med tiltaksplan for ulike målgrupper.

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR SØR-AURDAL KOMMUNE

Kommunen utarbeider hvert år økonomiplan med årsbudsjett, årsmelding og årsregnskap. Økonomiplan for Sør-Aurdal kommune gir gjennom investeringsbudsjettet økonomiske rammer for kommunens egen anleggsutbygging for idrett og fysisk aktivitet i perioden, og tilskudd til anleggsutbygging med støtte fra spillemidlene i regi av frivillige lag og foreninger i kommunen vedtas i kommunens driftsbudsjett årlig. Det kommunale tilskuddet til anleggsutbygging har for planperioden 2014-2017 ligget på kr 200 000 årlig. Anleggsutbygging for idrett og fysisk aktivitet i kommunal regi med støtte fra spillemidlene går utenom dette tilskuddet og finansieres over kommunens investeringsbudsjett.

ROS-ANALYSE (RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE) FOR SØR-AURDAL KOMMUNE

Dette er en kartlegging av hendelser som kan inntreffe i kommunen og en vurdering/sammenstilling av disse. Ny ROS- analyse for Sør-Aurdal kommune ble utarbeidet og behandlet av kommunestyret i 2016. Deler av Sør-Aurdal er utsatt for ras og flom. Det er krav om ROS- og konsekvensutredninger ved arealplanlegging. NVE har utarbeidet en kartside som viser fareområder. Informasjonen er viktig ved utbygginger av f.eks. idrettsanlegg.

TRAFIKKSIKKERHETSPLAN FOR SØR-AURDAL KOMMUNE 2018-2021

Trafikksikkerhetsplanen berører plan for idrett og fysisk aktivitet i form av tilrettelegging for gående og syklende, samt holdningsskapende arbeid for å gjøre det tryggere for myke trafikanter å ferdes langs vegene i kommunen. Idrettslagene organiserer mange barn og unge i idrettsaktiviteter og drar på idrettsarrangementer. Lagene bør ha en reisepolicy, og er viktige i det forebyggende og holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeidet.

KOMMUNEDELPLAN FOR BAGN

I vedtatt planprogram for Kommunedelplan for Bagn, er det et mål at det skal være et variert tilbud av boliger, handel, tjenester og kultur i sentrum. Et kompakt sted vil bidra til økt aktivitet, samtidig som korte avstander mellom bolig og daglige gjøremål gjør hverdagen enklere.

Barnetråk

Barnetråk-registreringen for Bagn som ble gjennomført ved Bagn skule og Sør-Aurdal ungdomsskole skoleåret 2016/2017, og analysen av denne, gir viktig informasjon for ivaretaking av barn og unge sine interesser.

Resultatene fra analysen utgjør en del av kunnskapsgrunnlaget for planarbeidet.

3. UTVIKLINGSTREKK OG UTFORDRINGER I KOMMUNEN

Utviklingstrekk og utfordringer for kommunen bygger på analysen gjort i *Kommunal planstrategi for Sør-Aurdal kommune 2016-2020* og blir her sett i forhold til plan for idrett og fysisk aktivitet.

• FOLKETALL

Folketall i Sør-Aurdal kommune per 01.01.2017: 3 036 personer. Sør-Aurdal er den sørligste av seks kommuner regionen i Valdres. Samlet i Valdres, er det 17 500 innbyggere i 2017.

• BEFOLKNINGSUTVIKLING OG SAMMENSETNING

Befolkningsnedgang og skjev alderssammensetning er en utfordring i Sør-Aurdal. Det er en skjev aldersutvikling, med nedgang i antall barn og unge, og en økning i den eldre delen av befolkningen. Befolkningsprognose 2020-2040 fra SSB viser, under gitte forutsetninger, at vi vil få en nedgang i aldersgruppene 0-17 år, 18-49 år og 50-66 år, mens aldersgruppene 67-77 år, 80-89 år og 90 år og eldre vil stige. Dersom denne prognosen slår til, vil dette ha betydning for tjenestetilbudet i kommunen.

Sør-Aurdal kommune har vedtatt å bosette 40 flyktninger til enhver tid i kommunen. Flyktningene er så langt blitt bosatt i Bagn. Idrettslag, Røde Kors og andre frivillige lag og foreninger gjør en stor innsats for god integrering i lokalsamfunnet ved å legge til rette for deltakelse i aktiviteter for barn, unge og voksne.

• BOSETTINGSMØNSTER

Sør-Aurdal kommune har spredt bosetting, og det er bygd en omfattende infrastruktur i kommunen knyttet til den spredte bosettingen. Den største befolkningskonsentrasjonen er i kommunesenteret Bagn, og ellers i bygdene Reinli, Leirskogen, Begnadalen og Hedalen. Det er et presset boligmarked i Bagn og behov for nye boligtomter i kommunesenteret, mens det i Reinli, Begnadalen og Hedalen er ledige boligtomter.

Bosettingsmønsteret gjenspeiles i utbyggingen av idrettsanlegg og nærmiljøanlegg i bygdene i kommunen og i tilknytning til skolene. Kommunen står nå overfor en større utbygging av svømme- og idrettshall i kommunesenteret, som også skal huse skole- og kulturskolelokaler, samt kulturaktiviteter.

• LEVEKÅR OG FOLKEHELSE

Det er utarbeidet en folkehelseoversikt for Sør-Aurdal kommune, som ble vedtatt i kommunestyret i 2016. Planen skal sikre en systematisk og langsiktig planlegging av tiltak for å bedre befolkningens helsetilstand, og er et av grunnlagsdokumentene for kommunens plan for idrett og fysisk aktivitet.

Folkehelseoversikten viser at det er mange i Sør-Aurdal med lav utdanning og lav inntekt. Andelen lavinntektsfamilier i kommunen ligger over landsgjennomsnittet. Sør-Aurdal peker seg også ut i statistikken i forhold til legemiddelbruk, noe som kan tyde på at det er en høyere andel av livsstilsrelaterte sykdommer og psykiske lidelser. Det er viktig at det tas høyde for, og blir iverksatt tiltak for å utjevne sosiale forskjeller.

Hovedmålgruppen for folkehelsearbeidet i kommunen er barn og unge, noe som gir bedre forutsetning for å lykkes. Forebyggende folkehelsearbeid overfor barn og unge er viktig. Utjevning av sosiale helseforskjeller er et nasjonalt satsingsområde. Blant annet er det viktig å ta høyde for lavinntektsfamilier i planleggingen av tjenestetilbud. Like viktig er det å trekke frivillige lag og organisasjoner inn i folkehelsearbeidet.

• NÆRINGSLIV OG SYSSELSETTING

Valdres er gjennomgående en av de regionene i landet som har lavest arbeidsledighet, og den er svært lav i Sør-Aurdal. Kommunen hadde i oktober 2017 en ledighet på 0,7%, tilsvarende tall for Oppland er 1,4%, og for Norge på 2,4% (kilde: NAV).

De største næringene i Sør-Aurdal kommune etter antall sysselsatte er helse- og sosialtjenester, bygge- og anleggsvirksomhet, varehandel, jord- og skogbruk, industri og undervisning. Sør-Aurdal har hatt en storstilt hyttebygging de senere årene. Det er i dag i underkant av 3 400 fritidsboliger i kommunen, og 17 000 i Valdres. Arbeidslivet fremover vil i økende grad bli preget av teknologiutvikling med fokus på god infrastruktur.

• TJENESTETILBUD

Skole og barnehage

Det er tre kommunale barnehager i Sør-Aurdal kommune, i Reinli, Begnadalen og Hedalen. Det er fire skoler i kommunen; Bagn skule (1.-7.trinn), Begnadalen skole (1.-7.trinn), Hedalen barne- og ungdomsskole (1.-10. trinn) og Sør-Aurdal ungdomsskole (8.-10.trinn). Barnehagene i Begnadalen og Hedalen ligger ved skolene.

Utbygging av idretts- og nærmiljøanlegg i kommunen skjer i stor grad i nærheten av skolene og barnehagene.

Helse og omsorg

De største utfordringene for helse- og omsorgssektoren i Sør-Aurdal er knyttet til befolkningssammensetningen og bosetting av flyktninger. For å møte utfordringene, står rekruttering, kompetanse og forebyggende folkehelsearbeid sentralt.

• MILJØ, ENERGI OG KLIMA

Kommunen har en viktig oppgave i å vurdere mulige konsekvenser en beslutning/tiltak kan ha på miljøet. I plan- og bygningsloven §1 Formål, heter det: «Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.»

Sør-Aurdal kommunestyre vedtok i 2011 «Kommunedelplan 2011-2015 Energi og klima» med anbefaling og prioritering av følgende tiltak: 1) Enøk-tiltak i kommunal bygningsmasse, 2) Informasjons- og holdningsskapende arbeid i skoler og barnehager, 3) Oppgradering av fjernvarmenettet i Bagn sentrum og 4) Etablering av et energi- og klimaforum.

Miljømessige forhold skal vurderes ved idrettsfunksjonell forhåsgodkjenning av anleggsplaner for idrett og fysisk aktivitet.

• TRANSPORT OG INFRASTRUKTUR

Med store avstander og spredt bosetting, har Sør-Aurdal et omfattende vegnett. Det er en utstrakt bruk av privatbiler, og et begrenset kollektivtilbud i kommunen. En stor andel av skoleelevene kjører med skolebuss. En stor del av vegnettet i kommunen har fått status som trafikkfarlig skoleveg, med rett til gratis skoleskys.

Gang- og sykkelveger er sentrale tiltak for bedre trafiksikkerhet og tilrettelegging for å kunne gå og sykle. I et folkehelseperspektiv, er bruk av aktive transportmidler viktig (gå eller sykle).

• SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Sør-Aurdal kommune har beredskapsplan for håndtering av ulike krisesituasjoner og uønskede hendelser. Risiko- og sårbarhetsanalyse for Sør-Aurdal kommune viser at deler av kommunen er utsatt for ras og flom, og NVE har informasjon om fareområder. Dette legger føringer for fremtidige utbygginger i kommunen.

4. KOMMUNENS MÅL OG STRATEGIER

Kommunens idretts- og friluftspolitikk kommer til uttrykk gjennom kommunens målsettinger og strategier for kommunens satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv.

4.1 VISJON - OVERORDNET MÅL

Idrett og fysisk aktivitet for alle

Den nasjonale visjonen om *idrett og fysisk aktivitet for alle* er også kommunens overordnede målsetting for tilretteleggingen for idrett og fysisk aktivitet.

Sør-Aurdal kommunes motto er: *En frisk kommune i Valdres*

Kommunens motto «En frisk kommune i Valdres» kan ha dobbelt betydning; at kommunen vil satse friskt på idrett og fysisk aktivitet og stimulere til en frisk og aktiv befolkning som folkehelsefremmende tiltak.

4.2 MÅL

Kommunens visjon og overordnede mål for idrett og fysisk aktivitet gjenspeiles videre i målsettinger, strategier og tiltak.

Delmål 1: ANLEGG

Målstyrt anleggsutbygging for idrett og fysisk aktivitet tilpasset dagens og fremtidens behov.

Delmål 2: AKTIVITET

Stimulere til utøvelse av idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i kommunen, organisert og uorganisert.

4.3 STRATEGIER

1. KOMMUNAL PLANLEGGING FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET OG OPPFØLGING AV HANDLINGSPROGRAMMET

- ⇒ Utarbeiding av kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet med handlingsprogram
- ⇒ Målrettet og helhetlig utbygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet i kommunen
- ⇒ Samarbeid med Sør-Aurdal idrettsråd
- ⇒ Målstyrt anleggsutbygging i tråd med handlingsprogrammet og oppfølging av spillemiddelsøknader til anleggsutbyggingen for idrett og fysisk aktivitet.

- ⇒ Lokalisering og arealavklaring av nye anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet skjer gjennom og i samsvar med arealdel til kommuneplanen og/eller reguleringsplan.
- ⇒ Stimulere til allsidig fysisk aktivitet.

2. UTBYGGING AV ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I KOMMUNAL REGI

- ⇒ Sør-Aurdal kommune vil legge til rette for at alle skal få drive idrett og fysisk aktivitet gjennom utbygging av idretts- og aktivitetsanlegg tilpasset dagens og fremtidens behov.
- ⇒ Kommunen vil i planperioden bygge ut Sør-Aurdalshallen med svømmehall, idrettshall, treningsrom, garderober og lager for idrettsmateriell i et større samlet anlegg. Bygget vil også huse skole- og kulturskolelokaler og fylle funksjonen som kulturhus.

3. LEGGE TIL RETTE FOR UTBYGGING AV ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I REGI AV FRIVILLIGE LAG OG FORENINGER I KOMMUNEN

- ⇒ KOMMUNAL PLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET vedtas av kommunestyret og HANDLINGSPROGRAMMET RULLERES ÅRLIG med vedtak i formannskapet.
- ⇒ IDRETTSFUNKSJONELL FORHANDSGODKJENNING AV ORDINÆRE ANLEGG OG NÆRMILJØANLEGG VED SØKNAD OM SPILLEMIDLER.
Avdeling for plan, næring og utbygging i kommunen foretar idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av anlegg som kommunen er bemyndiget til av departementet
- ⇒ OPPFYLLE KOMMUNENS ROLLE I BEHANDLING OG OPPFØLGING AV SPILLEMIDDELSØKNADER FRA LAGENE i tråd med *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet*.
- ⇒ KULTURMIDLER TIL DRIFT AV LAG OG ANLEGG. Kommunen yter årlig tilskudd til:
 - Kulturmidler til drift av frivillige lag og foreninger i kommunen
 - Kulturmidler i tilskudd til kulturformål/arrangement
 - Tilskudd til vedlikehold av idrettsanlegg eid av idrettslagene i kommunen
 - Tilskudd til drift av lysløyper
 - Tilskudd til skiløyper
 Det bør legges opp til en enkel søknadsstruktur for tildeling av kulturmidler til lag og foreninger. Nærmere om tilskuddsordningene fra kommunen innen kulturområdet er gitt i *Kulturplan for Sør-Aurdal kommune 2015-2020*.
- ⇒ AVTALER: Drifts- og vedlikeholdsavtaler mellom kommunen og lag og foreninger skal ha tydelig ansvarsfordeling/bruksavklaring og bør revideres med jevne mellomrom.

4. KOMMUNALE STØTTEORDNINGER TIL ANLEGGsutbygging FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

- ⇒ KOMMUNALT ANLEGGSTILSKUDD: Kommunen kan yte et tilskudd til utbygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet når frivillige lag og organisasjoner i kommunen står som utbygger/prosjekteier av spillemiddelstøttede anlegg.

Kommunalt tilskudd til utbygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet når frivillige lag og foreninger er utbygger. Tilskuddets størrelse:	
Ordinære anlegg:	<u>Inntil 27%</u> av godkjent anleggskostnad ved søknad om spillemidler
Nærmiljøanlegg:	<u>Inntil 20%</u> av godkjent anleggskostnad ved søknad om spillemidler

Kommunen søker gjennom denne tilskuddsordningen å stimulere den samlede

anleggsutbyggingen for idrett og fysisk aktivitet i alle deler av kommunen. Anleggene har stor bruksverdi for den organiserte idretten, for egenorganisert fysisk aktivitet og for skolene på dagtid.

Rammen for anleggstilskuddet vedtas i den årlige budsjettbehandlingen av kommunestyret. I økonomiplanen er det lagt inn en videreføring av rammen på kr 200 000 årlig i anleggstilskudd fra kommunen. Kommunen tilstreber å opprettholde tilskuddsrammen i perioden, og om mulig øke denne. Tilskuddet må dekkes innenfor kommunens driftsbudsjett.

Tilskuddets størrelse til hvert enkelt anlegg og utbetalingstid bestemmes i handlingsprogrammet til planen innenfor den årlige rammen. Tilskuddet utbetales i samsvar med vedtatt handlingsprogram når Oppland fylkeskommune har godkjent spillemiddelsøkknadene. Utbetalingen av det kommunale tilskuddet kan gå over flere år.

Det stilles ikke krav om kommunalt tilskudd til anleggsutbyggingen ved søknad om spillemidler. Kommunestyret vedtar fordelingen av det kommunale tilskuddet.

Finansieringen av anleggsutbyggingen i regi av frivillige lag og foreninger vil normalt skje med følgende kapitalkilder: Spillemidler, egenkapital (evt. lån), ev. kommunalt tilskudd, og gaver/rabatter.

5. FOREBYGGENDE FOLKEHELSEARBEID GJENNOM AKTIVITETSFREMMENDE TILTAK

- ⇒ AKTIV BRUK AV ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I KOMMUNEN.
- ⇒ SAMARBEID MED LAG OG FORENINGER OM AKTIVITETSFREMMENDE TILTAK.
- ⇒ TURKARUSELLEN: Tilrettelegging av turmål i fjellet med skilting, kasser og registreringsbøker i samarbeid med idrettslagene i kommunen. Årlig kåring av Sør-Aurdal friskusen, og trekking av premier på turmålene. Turmålene GPS-merkes.
- ⇒ STOLPEJAKTEN
- ⇒ FRILUFTSLIV som forebyggende og folkehelsefremmende tiltak. Legge til rette for å styrke folkehelsen gjennom et aktivt og variert friluftsliv.
- ⇒ AKTIVITETER I NATUREN: Allsidige aktiviteter i naturen gir livsglede og er helsefremmende.
- ⇒ Sikring av områder for daglig friluftsliv i nærmiljøet. Tilrettelegge for at flere kan nytte sykkel og gå til skole og jobb, ved f.eks. utbygging av gang- og sykkelveger.
- ⇒ TURSTIER OG TURVEIER: Rydding, klopping og skilting av turstier og turveier i fjellet.
- ⇒ TILRETTELEGGE GÅ- OG SYKKELTURRUTER I NÆRMILJØET i tilknytning til sentrum, skoler og barnehager. Barnetråkkregistreringen i Bagn gir et godt grunnlag i planleggingen.
- ⇒ Videreutvikling av aktivitetsfremmende NÆRMILJØANLEGG ved skoler og barnehager.
- ⇒ BRUK AV AKTIVE TRANSPORTMIDLER: Stimulere til å gå og sykle mer i dagliglivet.
- ⇒ SVØMMING som folkehelsefremmende tiltak i ny svømmehall.
- ⇒ LAVTERSKELAKTIVITETER: Eks. Friskis & svettis og turgrupper.
- ⇒ TILRETTELAGTE AKTIVITETER for mennesker med nedsatt funksjonsevne

6. STIMULERE UNGE TIL SATSING INNEN IDRETTE

- ⇒ IDRETTSPRIS: Kommunen deler årlig, i samarbeid med Sør-Aurdal idrettsråd, ut idrettsprisen til talentfulle ungdommer fra kommunen som har utmerket seg innen idretten. Vi håper at prisen vil stimulere til videre satsing.

5. SPILLEMIDDELORDNINGEN

Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2017 har bestemmelser som gjelder ved søknad om spillemidler til anleggsutbyggingen. Bestemmelsene oppdateres årlig av Kulturdepartementet.

HVEM KAN SØKE OG TILSKUDDETS STØRRELSE

Både kommunen og lag og foreninger kan søke om støtte til nyanlegg og rehabilitering av gamle anlegg for idrett og fysisk aktivitet gjennom Norsk tipping og den nasjonale spillemiddelordningen. Gjennom spillemiddelordningen kan det søkes om tilskudd fra spillemidlene tilsvarende 1/3 av godkjent kostnad for **ordinære anlegg** og 50% av godkjent kostnad for **nærmiljøanlegg**. Anleggseier plikter å holde ordinære anlegg åpne i 30 år, og nærmiljøanlegg skal holdes åpne i 20 år etter ferdigstillelse eller rehabilitering av anlegget.

IDRETTSFUNKSJONELL FORHANDSGODKJENNING

Anlegg som søker støtte fra spillemidlene må ha en idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning, dette gjelder både nybygg, rehabilitering og ombygging. Kommunen er delegert myndighet til å foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning for de fleste typer anlegg. Enkelte spesialanlegg og større anlegg må fortsatt til departementet for godkjenning. Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning skal gjennomføres for å sikre behovsriktige og gode idrettsfunksjonelle løsninger, og for å sikre at estetiske og miljømessige forhold ivaretas på en god måte. Søknader skal være helhetlig og med fullstendig tegningsgrunnlag.

FRISTER

- 1. oktober årlig:* Frist for innsending av søknader om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning til kommunen.
- 1. november årlig:* Kommunens fastsatte frist for innsending av spillemiddelsøknader til Sør-Aurdal kommune.
- 15. november årlig:* Kommunens frist for innsending av søknader om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning til Kulturdepartementet.
- 15. januar årlig:* Kommunen har frist for oversendelse av spillemiddelsøknadene til Oppland fylkeskommune.

KOMMUNAL PLAN

En kommunal plan er et politisk dokument og et styringsredskap for å oppnå de målsettinger kommunen har. Planen vedtas av kommunestyret. For *ordinære anlegg* er det en forutsetning at tiltaket det søkes om tilskudd til, inngår i en vedtatt kommunal plan. *Rehabilitering* av idrettsanlegg må være del av en kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet. Det kan søkes om spillemidler til rehabilitering når et ordinært anlegg er 20 år, og av et nærmiljøanlegg etter 10 års bruk. *Nærmiljøanlegg* med kostnadsramme over kr 600 000 skal være del av en kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet. Utbygging av nærmiljøanlegg for fysisk aktivitet bør gjøres i samsvar med vedtatte målsettinger, og derfor bør også mindre nærmiljøanlegg være omtalt i en kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Spillemiddelsøknadene blir hver høst gitt en prioritering gjennom årlig rullering av handlingsprogrammet som vedtas politisk.

Departementet oppfordret til dialog mellom lokale frivillige organisasjoner, eks. idrettslag, og skole ved bygging av nærmiljøanlegg i tilknytning til skoler, for utvikling av gode sosiale møteplasser i lokalsamfunnene. Utvikling av uformelle sosiale møteplasser er et viktig folkehelseiltak.

UTBETALING AV SPILLEMIDLENE

Delutbetaling av spillemidlene kan finne sted når arbeidene er kommet godt i gang på grunnlag av dokumenterte utgifter. Sluttutbetaling av spillemidlene foretas på grunnlag av revidert sluttregnskap og ferdigbefaring.

6. RESULTATVURDERING AV FORRIGE PLAN

MÅLOPPNÅELSE

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

I hovedmålsettingen for kommunen i Kommuneplanens samfunnsdel heter det at kommunen skal i samarbeid med næringsliv, frivillige lag, organisasjoner og lignende videreutvikle et allsidig kultur- og idrettsliv og sine lokalsamfunn med Bagn som det funksjonelle kommunesenteret. Plan for idrett og fysisk aktivitets målsetting om at folk skal få anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet der folk bor gjenspeiles i den samlede anleggsutbyggingen i kommunen. Sør-Aurdal kommune står nå overfor en større satsing i kommunesenteret, der kommunen bygger ut idretts- og svømmehall i et større bygg Sør-Aurdalshallen, som også skal huse skole- og kulturskolelokaler.

KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I SØR-AURDAL KOMMUNE 2014-2017

Planen hadde to overordnede målsettinger:

- 1) Målstyrt anleggsutbygging
- 2) Aktivitet

Det var satt opp følgende syv hovedmål med tilhørende tiltak:

1. Utvikling av gode og stimulerende oppvekstmiljø for barn og unge
2. Utbygging av nye ordinære anlegg som har dårlig dekning i kommunen
3. Rehabilitering av eldre ordinære anlegg for aktiviteter med stor tilslutning av barn og unge.
4. Et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger i kommunen om utbygging og drift av anlegg
5. Tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne sin mulighet til å utøve idrett og fysisk aktivitet i eksisterende og planlagte anlegg.
6. Stimulere til økt bruk av friluftsliv som fysisk aktivitet
7. Stimulere inaktive til å komme i aktivitet.

Aktiviteten har økt i idrettslagene og andre lag og foreninger med andre aktivitetstilbud og friluftsliv har hatt økende oppslutning. Idrettslagenes økende oppslutning sier at en langt på veg har lyktes med målsettingen om å få flere i aktivitet og stimulerende oppvekstmiljø for barn og unge som hovedmålgruppe.

ANLEGGsutbygging i HANDLINGSPROGRAMMET

Anleggsutbyggingen har skjedd målrettet i samsvar med handlingsprogrammet og det er blitt rullert årlig.

STATUS FOR DE ENKELTE ANLEGGENE I HANDLINGSPROGRAMMET 2014-2017:

Nærmiljøanlegg

- Haugakollen nærmiljøanlegg for hopp, Bagn IL: Ferdigstilt.
- Bagn skule nærmiljøanlegg parkour og ballflate, Bagn IL: Tilsagn om spillemidler 2017.
- Fossvang skatepark rehabilitering, Bagn IL: Godkjent spillemiddelsøknad om rehabilitering av eksisterende anlegg 2017 uten tildeling av midler. Søknaden kan fornyes i 2018. Utsettes og sees i sammenheng med ny skatepark på Fossvangområdet.
- Fossvang skatepark sør og nord, Bagn IL: Idrettslaget trakk søknadene om ny skatepark i betong i 2017 for å bearbeide planene og eventuelt søke på nytt senere i ny planperiode.

- Anlegg som blir berørt av utbyggingen på Fossvangområdet, Bagn IL: Videreføres i planen.
- Klatrepark Fossvang, Bagn IL: Videreføres i planen.
- Lysanlegg i barnebakken Stavadalen alpinsenter, Bagn IL: Er bygd uten støtte fra spillemidlene.
- Orienteringsanlegg Bagn Vestås, Bagn IL: Ikke søkt. Videreføres i planen.

Ordinære anlegg

- Åsemyra skiskytteranlegg, Begna IL: Ferdigstilt.
- Klubbhus Hedalen IL: Ferdigstilt.
- Hedalen skytebane, elektronisk elgbane, Hedalen Skytterlag: Ferdigstilt.
- Rehabilitering av gressbanen, Hedalen IL: Ferdigstilt.
- Sør-Aurdal Svømmehall: Spillemiddelsøknad godkjent og deltilsagn gitt. Anleggsperiode 2017-2019.
- Sør-Aurdal Idrettshall: Spillemiddelsøknad godkjent. Anleggsperiode 2017-2019.
- Sør-Aurdalshallen treningsrom: Spillemiddelsøknad godkjent. Anleggsperiode 2017-2019.
- Rehabilitering av gressbanen, Bagn IL: Utgår. Det etableres kunstgressbane på flomsikkert nivå over eksisterende gressbane på Fossvang.
- Kunstgressbane Fossvang, Bagn IL: Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning for Fossvang idrettspark med kunstgressbane og friidrettsanlegg med 4 stk. 100-meters løpebaner og bane for lengde og tresteg hopp gitt 14.07.17. Spillemiddelsøknad 2018.
- Friidrett, løpebane, lengde/tresteg, Bagn IL: Inngår i Fossvang idrettspark. Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning er gitt 14.07.17. Spillemiddelsøknad 2018.
- Sykkelorienteringskart, Bagn IL: Ikke søkt.
- Garderobes Fossvang, Bagn IL: Bagn IL planlegger bygging av nytt klubbhus på Fossvang.
- Garderobe- og sanitæranlegg på Åsemyra, Begna IL: Videreføres i planen.
- Åsemyra skyteanlegg, Begna IL, Bagn og Reinli JFF: Videreføres i planen.
- Skutemobanen rehabilitering, Begnadalen IL: Videreføres i planen.
- Klatrevegg i Sør-Aurdal idrettshall: Videreføres i planen.

PLANEN SOM STYRINGSVERKTØY

Planen har fungert som et godt styringsverktøy for den samlede anleggsutbyggingen for idrett og fysisk aktivitet i kommunen og gjort at vi har hatt en målrettet utbygging av anlegg i kommunen i perioden, og den legger føringer for videre utbygging fremover inn i ny planperiode. Planen har ligget til grunn for søknad om spillemidler til anleggsutbyggingen for anlegg som ligger inne handlingsprogrammet med vedtatt prioritering av kommunestyret for det enkelte året.

Hovedmålene med tilhørende tiltak sa noe om hvordan kommunen skulle jobbe for å nå de overordnede målsettingene for anleggsutbygging og aktivitet. Aktivitetsoppslutningen har vært økende, men det må fortsatt jobbes målbevisst videre på dette området. Målhierarkiet kan med fordel forenkles noe i ny plan.

Kommunen følger fylkeskommunens praksis i forbindelse med prioritering av søknader om spillemidler innenfor kategoriene ordinære anlegg og nærmiljøanlegg, som følger:

1. Gjentatte søknader (deltilsagn om spillemidler er gitt)
2. Fornye søknader (godkjente spillemiddelsøknader som ikke har fått tilsagn enda)
3. Nye søknader.

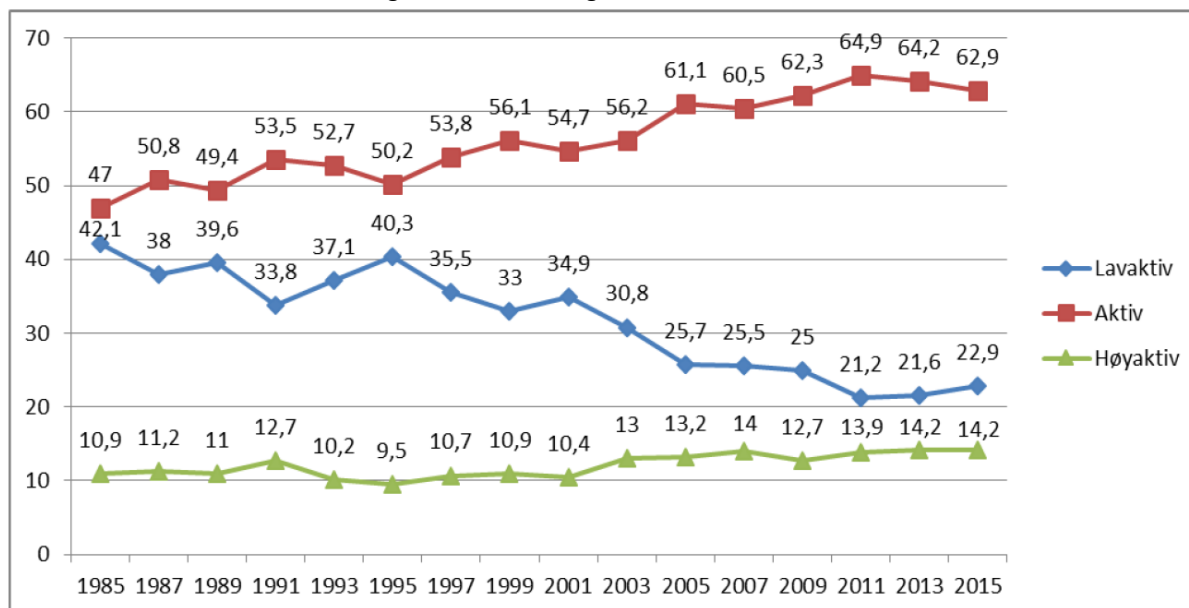
Prioriteringsrekkefølgen videreføres i planen og ved senere rulleringer av handlingsprogrammet.

7. ANALYSE AV BEHOV FOR AKTIVITET OG ANLEGG

UTVIKLINGSTREKK

Kunnskapsgrunnlag fra Helsedirektoratet viser en tendens til at befolkningen trener mer, men beveger seg mindre. Det innebærer at hverdagsaktiviteten utenom treningene i større grad bærer preg av inaktivitet. Å være fysisk aktiv fremstår i dagens samfunn mer som et valg enn en nødvendighet i dagliglivet, og de sosioøkonomiske forskjellene i fysisk aktivitet har endret seg. Idet blir derfor i dagens folkehelsearbeid fokusert på: «Å gjøre de enkle valg sunne».

Helsedirektoratets rapport *Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet, 2017 (IS-0613)*, viser hvordan aktivitetsnivået i befolkningen har utviklet seg over tid fra 1985 til år 2015.

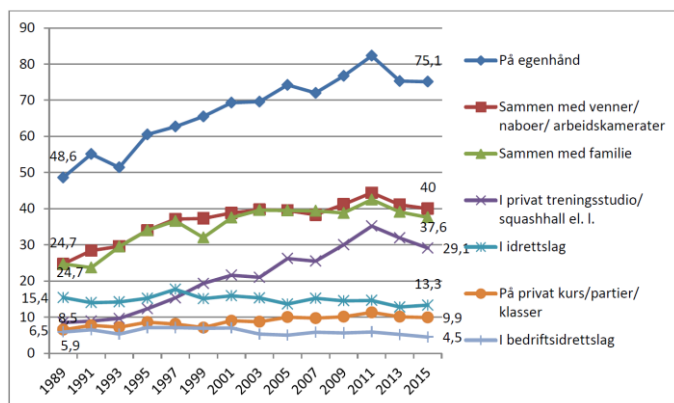

Figur: Hvor ofte vil du si at du driver fysisk aktivitet i form av trening eller mosjon? (1985-2015).
Kilde: Helsedirektoratet.

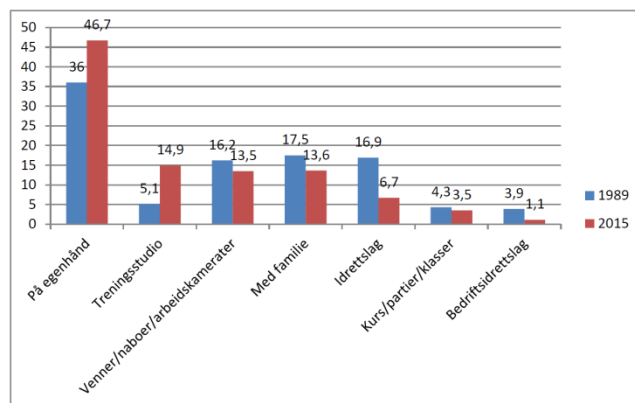
Av figuren ser vi at aktivitetsnivået i befolkningen generelt har økt fra 47 til 62,9%. Den høyaktive gruppen har hatt en svak økning, og den lavaktive gruppen har gått betydelig ned. Samlet sett er befolkningen mer aktiv.

Det er i stor grad treningsaktivitet i befolkningen som bidrar til denne utviklingen; folk bruker mer tid på trening. I den voksne gruppen av befolkningen, over 15 år, er egenorganisert aktivitet i form av turer i skog og mark og styrketrening i sterk fremvekst. Anleggstyper som turstier, private treningssentre, lysløyper, vekt- og styrkerom har hatt økt oppslutning de siste 15 år. Bruk av treningssentre og vekt- og styrkerom har økt mest. Samtidig er friluftaktiviteter jevnt brukt av befolkningen uavhengig av sosioøkonomisk status. Tall på landsbasis indikerer at opp til 90% av befolkningen går turer, og i gjennomsnitt 69 turer per år.

Natur- og friluftsområdene i kommunen nyttes av mange, og det satses på friluftsliv som fysisk aktivitet. Friluftsliv er sentralt i det forebyggende folkehelsearbeidet. Kommunen stimulerer til bruk av friluftsliv som fysisk aktivitet. Friluftsliv har økende oppslutning, og kommunen har flotte naturområder og turmuligheter.

Figur: Sammenhenger benytter for trening perioden 1989-2015.
Kilde: Helsedirektoratet

Figur: Mest brukte treningsform i 1989 og 2015.
Kilde: Helsedirektoratet

Av figurene ser vi at det i løpet av perioden fra 1989 frem til og med 2015 har vært en stor økning i uorganiserte treningsformer. Den økningen vi har sett i fysisk aktivitet i befolkningen har i vesentlig grad kommet i form av uorganisert trening. Når det gjelder endring fra 1989 til 2015, så er trening på egen hånd blitt mye viktigere. Det mest bemerkelsesverdige er den store økningen i trening på treningssenter, og den tilsvarende nedgangen for idrettslagene. Trening på egen hånd er en effektiv og individualisert treningsform som ser ut til å foretrekkes i dagens samfunn. Trening med kamerater og familie har også hatt stor økning.

Den voksne befolkningen over 15 år benytter seg i liten grad av ordinære idrettsanlegg. Barn og unge er hovedbrukerne av de fleste ordinære idrettsanlegg. Om lag 85% av alle barn har i løpet av skoletiden trent eller konkurrert i et idrettslag, og gjennomsnittlig startalder er 7 år. Idrettsdeltakelsen er avtagende med alderen i ungdomstiden, med et markert frafall i den eldste ungdomsgruppen (16-19 år).

De nasjonale trendene gjør seg til dels gjeldende i Sør-Aurdal kommune. Det har vokst frem et treningsmiljø ved treningssenteret Bagn IL har tilrettelagt og driver i Bagn sentrum. Idrettslagene i Sør-Aurdal kommune har hatt en økning i medlemstall og aktivitetstilbud de siste fem åra. Idrettslagene organiserer samlet sett en stor andel av barn og unge i kommunen, og flere barn er aktive i flere idrettslag. Samtidig bidrar andre lag og foreninger med andre aktivitetsformer. Skytterlag, jeger- og fiskeforeninger, speider, andre barne- og ungdomsorganisasjoner og Røde Kors m.m. sørger for et mangfoldig aktivitetstilbud ved siden av, og i samarbeid med, idretten. Det finnes også flere aktivitetstilbud utenom idretten.

Barnehage og skole har en stor og direkte påvirkning på barnas aktivitetsnivå, og har et klart folkehelseansvar. Barnehage og skolen ses på som viktige arenaer for å bidra til gode vaner for idrett og fysisk aktivitet, organisert og uorganisert. Tiltak i barnehage og skole bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller, fordi de treffer alle barn i kommunen, uavhengig av foreldres inntekt og utdanning. I Sør-Aurdal har vi bl.a. det tverrfaglige prosjektet «Sterke barn i Valdres», med formål å utjevne sosial ulikhet for å gi alle barna like muligheter for motorisk utvikling.

Fysisk aktivitet i den voksne befolkning er stort sett preget av egenorganisert aktivitet, slik som turgåing, sykling, skiturer og friluftaktiviteter. Dette gjør at tilrettelegging for slike aktivitetsformer er viktig for å øke det fysiske aktivitetsnivået for denne gruppen av befolkningen i kommunen.

For de eldre i kommunen, har Frivilligsentralen bl.a. tilbud om seniordans, og det er etablert en egen seniordansegruppe med utspring i Frivilligsentralen.

Tilrettelegging for aktivitet gjennom anleggsutbygging og aktivitetsfremmende tiltak er viktig i et folkehelseperspektiv. Kommunen kan gjennom en styrt anleggsutbygging i handlingsprogrammet til denne planen bidra til tilrettelegging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Flere av de prioriterte anleggstilltakene i planen vil være gode for den uorganiserte aktiviteten, bl.a. svømmebasseng og flerbrukshall.

Den uorganiserte aktiviteten og fysiske hverdagsaktiviteten har stor betydning i forhold til å nå helsemyndighetenes mål om daglig fysisk aktivitet. Den uorganiserte aktiviteten er den viktigste for folkehelsa og det store flertallet, både ved bruk av anleggene for idrett og fysisk aktivitet og friluftsliv.

IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I SØR-AURDAL

IDRETTSLAG

Det er fire idrettslag i Sør- Aurdal kommune: Bagn idrettslag, Begna idrettslag, Begnadalen idrettslag og Hedalen idrettslag. Reinli og Leirskogen har sin tilhørighet i Bagn idrettslag. Idrettslagene har mange undergrupper med ulike aktivitetstilbud.

Idrettslag	Medlemstall 2017 (2013)	Grupper/aktivitetstilbud	Satsingsområder 2017
Bagn idrettslag	656 (534)	Ski Fotball Idrettsskole Innebandy Sykkel Friidrett Skøyter Turkarusellen Treningssenter Revy	De største aktivitetene er ski, fotball, idrettsskolen, treningssenter og turkarusellen. Fortsette å drive med hovedidrettene rettet inn mot hovedsakelig barn og unge. Aktivisere flest mulig lengst mulig. Integrering og tilbud til innvandrerkvinner.
Begna idrettslag	169 (116)	Ski: Langrenn. Skiskyting. Skirenn – klubbrenn Skiskyting, Skitrening Skikafé Løypekjøring Turkarusellen Løypekjøring og åpen varmebu Kongsvegtrippelen: Kongsvegløpet – ski, Begna IL Kongsveggrittet – sykkel, Begn IL Bjødalskampen opp – motbakkeløp, Bagn IL og Begna IL	Skiskyting. Opprettholde det gode skimiljøet og aktivitetene rundt det.
Begnadalen idrettslag	188 (178)	Fotball, Ski Friidrett Sykkel Ishockey/skøyter Turkarusellen	Fotball og ski er hovedsatsingsområde for både stor og små.
Hedalen idrettslag	240 (198)	Klatring Trim – volleyball, fotball og frisklivsgruppe Fotball Ski Skøyter Turkarusellen	Satse på aktivitet for barn og ungdom som faller utenfor tradisjonelle idrettsområder. I tillegg til ordinær aktivitet, vil idrettslaget videreutvikle friskliv og lavterskeltilbud, kajakk og salaktiviteter.
Sum	1253 (1026)		

Idrettslagene har hatt en økende oppslutning i kommunen i perioden fra 2013 til 2017.

(Kilde: Kulturmiddelsøknader 2017)

IDRETTSARRANGEMENTER

Videreutvikling av større idrettsarrangementer i kommunen. Idrettslagene arrangerer i samarbeid større idrettsarrangementer som er med på å sette kommunen på kartet og gir positiv omtale; Kongsvegtrippelen med Bjødalskampen OPP, Kongsvegløpet og Kongsvegtrippet, og Begnadalen IL arrangerer Puttekollen OPP.

DET FRIVILLIGE SKYTTERVESEN

Når det gjelder skyteaktiviteter, har alle deler av kommunen et godt tilbud. De aller fleste organisasjonene har et høyt aktivitetsnivå. Lag i denne kategorien i kommunen er:

- Begna skytterlag
- Begna skytterlags miniatyrgruppe
- Begnadalen skytterlag
- Begnadalen skytterlags miniatyrgruppe
- Hedalen skytterlag
- Hedalen skytterlags miniatyrgruppe
- Begnadalen og Hedalen jaktskyttergruppe
- Bagn sportsskytterklubb

FRILUFTSORGANISASJONER

Det er flere organisasjoner i kommunen som har ulike typer av friluftaktiviteter. Det er god geografisk spredning på disse i kommunen og oppslutningen er god. Lag som har mye friluftsliv i sine aktiviteter er:

- Bagn og Reinli jeger- og fiskerforening
- Hedalen jeger- og fiskerforening
- Bagn Røde Kors
- Hedalen Røde Kors
- Begna Padleklubb
- Ildjarnstad 4H
- Bagn speidergruppe
- Begnadalen speidergruppe
- Bagn Korvettlag

I tillegg er ofte grunneierlagene opptatt av arbeid som gjelder tilrettelegging for friluftsliv.

Forum for Natur- og friluftsliv i Oppland vektlegger friluftslivets rolle i folkehelsearbeidet, og påpeker viktigheten av at friluftslivsområder ivaretas og utøvelse av friluftslivsaktiviteter sikres gjennom allmennhetens tilgang til utmarksareal. De frivillige organisasjonene som driver aktivitetstilbudene og tilrettelegger for friluftsliv i lokalsamfunnene må gis gode betingelser for å drive sitt arbeid.

RØDE KORS

Røde Kors har stor aktivitet i kommunen, med Bagn Røde Kors og Hedalen Røde Kors hjelpekorps. I tillegg til tradisjonelle hjelpekorpsaktiviteter, driver Røde Kors et aktivt ungdomsarbeid med egen Røff-gruppe i Bagn Røde Kors som rekrutterer mange ungdommer og har stor grad av friluftaktiviteter. Bagn Røde Kors gjør også en stor innsats i integreringsarbeidet med kurs og opplegg for bosatte flyktninger i kommunen, eks. svømming og førstehjelpskurs og sosiale arrangementer.

REGIONALT I VALDRES

Det er godt samarbeid i Valdresregionen med muligheter for spesialisering og videre satsing for ungdom som ønsker det. Ungdommer fra Sør-Aurdal deltar m.a. i Team Valdres Ski, Valdres hoppteam og Valdres Fotballklubbs ungdomslag.

Friskis & Sveltis Valdres er et regionalt lag med stor aktivitet med treninger flere steder i kommunen med god deltakelse. Medlemmene er i alderen 13-19 år, og den klart største gruppa er over 19 år.

Valdres Natur- og Kulturpark (VNK) er en bygdeutviklingsorganisasjon som gjennom langsiktig merkevarebygging knyttet til natur- og kulturverdier – og lokal styring – skal gi økt verdiskaping og livskraft i lokalsamfunnene. Gjennom dette vil Valdres ta vare på og utvikle viktige verdier av lokal, nasjonal og internasjonal karakter, for fremtidige generasjoner. VNK har bl.a. arbeidet for tilrettelegging og skilting av turveier og turstier i hele Valdres. I Sør-Aurdal er mange turmål og ruter skiltet i samarbeid med idrettslagene. Kongevegen og Pilegrimsleden går gjennom kommunen. Valdres natur- og kulturpark presenterer mange turtips i Sør-Aurdal på www.valdres.no.

Visit Valdres AS (VV) ble etablert i 2015 og er en medlemsorganisasjon for alle typer næringsliv i Valdres. Visit Valdres sin visjon er: «*Valdres – Norges mest attraktive besøks- og opplevelsesregion*». VV har ansvar for å markedsføre reiselivsproduktet Valdres.

Valdres Friluftsråd ble etablert etter vedtak i Valdresrådet i 2012. Friluftsrådet er organisert under Valdres natur- og kulturpark og er medlem i landsomfattende samarbeidsorgan for interkommunale friluftsråd, Friluftsrådene Landsforbund. Formålet med Valdres Friluftsråd er å styrke friluftsarbeidet i regionen.

Den Norske Turistforening (DNT) Valdres ble tatt opp som medlemsforening i DNT i 2011. DNT Valdres er en videreføring av Valdres tur- og fjellsporlag som ble stiftet i 1982. Barnas Turlag er et tilbud til barn og barnefamilier i DNT Valdres. Turistforeningen jobber bl.a. for tilrettelegging av overnattingsplasser og videreutvikling av sti- og løypenettet i kommunen. DNT Valdres og Ringerike Turistforening har turistforeningshytter i kommunen. Sør-Aurdal kommune er positive til Turistforeningens strategi om sti og løypenett fra sør til nord i Valdres, gjennom Sør-Aurdal.

Valdres videregående skole har idrettslinje med tilbud om fordypning i breddeidrett og toppidrett innenfor fotball, friidrett, Frikar, ski og skiskyting.

Valdres Storhall AS på Leira er kommunen er medeier i. Driftsavtalen gir kommunen og idrettslagene/frivillige lag i Sør-Aurdal og rett til å nytte tid i storhallen innenfor rammen av driftstilskuddet kommunen yter til hallen årlig. Idrettslagene i Sør-Aurdal har nyttet tid i Valdres Storhall.

Etnedalshallen har idrettslag fra Sør-Aurdal har leid tid i på kunstgress og til friidretsaktiviteter. Det arrangeres fotballturnering i Etnedalshallen årlig med stor deltakelse fra hele Valdres.

EGENORGANISERT FYSISK AKTIVITET

Innenfor egenorganisert fysisk aktivitet ligger ulike former for friluftsliv og aktiviteter både i tilrettelagte og naturlige friluftsområder og i nærmiljøanlegg. Allsidig fysisk aktivitet er folkehelseforebyggende.

Nærmiljøanlegg

Nærmiljøanleggene i tilknytning til skole- og boområder i kommunen er viktige arenaer for utøvelse av egenorganisert fysisk aktivitet blant barn og ungdom. Ballbingene som er bygd ut i Bagn, Begnadalen og Hedalen er gode eksempler på det, med stor aktivitet både i- og etter skoletid.

Friområder

Kommunen har mange velegnede friområder for egenorganisert fysisk aktivitet, som er mye brukt. Det er et utstrakt nett av turstier i fjellet som er mye brukt sommerstid. Om vinteren er det et stort oppkjørt

skiløypenett som er mye brukt av folk i alle aldre. Stier og turveier i nærmiljøet er viktige i den daglige aktiviteten.

Turkarusellen

Turkarusellen er et samarbeid mellom idrettslagene og kommunen. Turkarusellen i Sør-Aurdal er et populært tiltak, med turmål som skiltet er tilrettelagt med registreringsbøker. I noen av kassene er det også stempel og inngår i et eget opplegg for Barnas turkarusell. Det er både toppturer og lavterskel turmål. Registreringene i bøkene viser at turmålene er godt besøkt. Hvert år kåres «Sør-Aurdal friskusen» ut fra registreringene i bøkene og det trekkes vinnere av «Bruk beina i Sør-Aurdal» T-skjorter. Turstier og turveier er blitt skiltet til turmålene i Turkarusellen.

Turmål i Turkarusellen:

Ørneflag, Høgdefjell, Surtind, Onsknatten, Sæterknatten, Øvre Grunntjern, Bergekøllen, Tølleberget, Jugerud, Stamskøllen, Valdreshorn/Puttekøllen, Buvatnet, Risletjern, Åsemyra lysløype, Kverviljuvet/Hølerajuvet, Eidskøllen, Kristiansmøkøllen Bjødalskampen, Fiskebuffellet, Langebergvarden, Kjeldeknatten, Storsvingen, Brattrudsvingen, Barnefeten, Bergat'n/Bagnsbergatn gård og Makalaus.

Stolpejakten

Stolpejakten er et lavterskeltiltak som har spredd seg i stort omfang i Norge. Stolpejakten går ut på å finne stolper og registrere disse. I Valdres er det nå fire kommuner som har Stolpejakt, med til sammen 186 stolper utplassert i Valdres høsten 2017. I Oppland er det nå 16 kommuner som har Stolpejakt. I Sør-

Aurdal er det Stolpejakt i Bagn (30 stolper), og på Ølnessæter (26 stolper). Frivillige lag og foreninger og ildsjeler er pådrivere i samarbeid med folkehelsekoordinator i kommunen. Stolpene er markert i kartet og har ulik vanskelighetsgrad. Nettsted: www.stolpejakten.no.

Lysløyper

Lysløypene i kommunen blir mye brukt både av idrettslagene og folk som driver egenorganisert fysisk aktivitet og til trening. Lysløyper i kommunen, med ansvarlig og lengde sesongen 2016/2017:

- Åsemyra lysløype, Begna IL, 5 km
- Leirskogen lysløype, Bagn IL, 2,0 km
- Hedalen lysløype, Hedalen IL, 2.2 km

Hverdagsaktivitet

Den fysiske aktiviteten hver enkelt utøver i hverdagen er viktig i et folkehelseperspektiv. Det kan for eksempel være å gå eller sykle til jobbe, skolen, til fritidsaktiviteter, hagearbeid, vedhogst, gårdsarbeid m.v. Fysisk aktivitet av en intensitet som gir økt puls gir en helsegevinst.

Løypelag og hyttevelforeninger

Løypelagene og hyttevelforeningene er svært aktive i Sør-Aurdal kommune. Løypelagene sørger for at kommunen har et flott skiløypenett. Hyttevelforeningene yter en stor frivillig innsats. Ølnessæter Velforening har vært aktive i etablering av Stolpejakten på Ølnessæter i samarbeid med Bagn idrettslag og kommunen. Hyttevelforeningene engasjerer seg videre i bl.a. rydding, merking og klopplegging av turstier i kommunen.

Lokalt næringsliv

Det lokale næringslivet er positive og viktige støttespillere for frivillige lag og foreningenes arbeid i kommunen, bl.a. gjennom å støtte opp om idrettslagenes aktiviteter og sponsormidler.

ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET I SØR-AURDAL

IDRETTSANLEGG

De ulike idrettene og aktivitetene krever forskjellige former for tilrettelegging i form av ulike anlegg. De fleste idretter er avhengig av idrettsspesifikke anlegg. Anleggsoversikt på grunnlag av Kulturdepartementets Idrettsanleggsregister følger i planens kapittel 13 Registrering av anlegg.

Det er god tilrettelegging for bredden i kommunen, med muligheter for spesialisering og videre satsing regionalt. Det er behov for ytterligere tilrettelegging for barne- og ungdomsidretten med muligheter til å prøve ut idrettsgrener, som ikke tradisjonelt har inngått i tilbudet til den organiserte lagidretten.

Det er behov for en utviding av mulighetene for å drive allsidig idrett og fysisk aktivitet med utvidelse av treningskapasiteten innendørs. Det er i dag ikke rom for å utvide aktiviteten. Gymsalene er fullbooket.

Sør-Aurdalshallen

Sør-Aurdal kommune legger i planperioden inn betydelige ressurser i utbyggingen av Sør-Aurdalshallen i kommunesenteret Bagn. Anlegget skal komme hele kommunen til gode og dekke et stort samlet behov og fremme folkehelsen. Bygget vil huse svømmehall, idrettshall, treningsrom, skole- og kulturskolelokaler, samt kulturaktiviteter. Anlegget vil gi gode muligheter for allsidig fysisk aktivitet og trening. Svømmehallen blir den eneste i kommunen, og kan også trekke besøkende fra nabokommuner.

Sør-Aurdal kommune søker om spillemidler til følgende anleggsenheter i Sør-Aurdalshallen:

- Sør-Aurdal Svømmehall (25 x 12,5 m, 5 baner)
- Sør-Aurdal Idrettshall (25 x 45 m)
- Sør-Aurdalshallen treningsrom (70 m²)

NÆRMILJØANLEGG

Det er behov for tilrettelegging av aktivitetsområder ved skoler og barnehager i kommunen i planperioden med utbygging av nærmiljøanlegg for fysisk aktivitet.

REGIONALT

Valdres Storhall AS

Kommunen er gjennom driftsavtalen forpliktet til å yte et årlig driftstilskudd til storhallen, og til gjengjeld kan lag og foreninger og folkehelseområdet i kommunen nytte tid i hallen tilsvarende verdien av driftstilskuddet.

Etnedalshallen

Bagn idrettslag har leid tid i Etnedalshallen for fotballtrening på kunstgress og aktiviteter som det ikke er mulighet for i egnen kommune.

SKILØYPER

Det er et langt sammenhengende skiløypenett i Sør-Aurdal kommune, som er koplet på løypenettet videre mot nabokommuner. I Valdres blir det kjørt opp over 1300 km med langrennløyper, 7 forskjellige alpinanlegg og 12 lysløyper. Statusen for mange preparerte langrennløyper i Valdres er tilgjengelig på www.skisporet.no.

FRILUFTSLIV

For ivaretaging av friluftslivsinteresser vil det være avgjørende at kommunen gjennom sin planleggingsvirksomhet sikrer viktige arealer for tradisjonelt friluftsliv - områder for ski- og turgåing, fiske, m.m. I Sør-Aurdal finner vi slike områder i fjellet, nær hyttekonsentrasjoner, Vassfaret, i tilknytning til viktige vassdrag, m.v. Det ligger godt til rette for bruk av friluftsliv som folkehelsefremmende aktivitet i nærmiljøet.

NÆRMILJØ

Det er viktig å ha fokus på grøntområder i tilknytning til boområder med mulighet for utøvelse av friluftsliv der en bor. Avsetning av egne områder for lek og sosiale møteplasser i nærmiljøet er viktig ved planlegging av nye boligområder. Tilrettelegging av nærmiljøet for å kunne gå og sykle i de daglige gjøremål til eks. skole og jobb.

BARN OG UNGDOM

En viktig forutsetning for utvikling av et godt oppvekstmiljø for barn og ungdom i kommunen, er tilrettelegging av arenaer for idrett og fysisk aktivitet. Arenaene er samtidig viktige sosiale møteplasser. Lokalidretten organiserer mange barn og unge og fremmer barn og unges aktivitet, mestring og glede.

Barn (6-12 år): Gode muligheter for lek og fysisk aktivitet er en forutsetning for en positiv utvikling hos barn, både fysisk, psykisk og sosialt. Barn bør møte utfordringer tilpasset det nivået de befinner seg på.

Ungdom (13-19 år): Ungdommens behov for anlegg beregnet for egenorganisert aktivitet er noe forskjellig fra barns behov, både når det gjelder innhold og mestringsgrad. Dette må tas hensyn til i planleggingen.

Barnetråkk

Barnetråkk-registreringen som ble gjennomført i 6. klasse ved Bagn skule og 9. klasse ved Sør-Aurdal ungdomsskole skoleåret 2016/2017 gir et godt bilde av hvordan barn og unge opplever kommunesenteret Bagn. Analysen viser hvor barn og unge oppholder seg og ferdes i Bagn og områder med stor aktivitet. Fossvangområdet, Valdrestunet og Haugakollen er områder som utpeker seg positivt med aktivitet. Det kom frem ønske om badeplass i Bagn og sykkelparkering. Fossvangområdet og Sør-Aurdal ungdomsskole er steder der barn og unge treffer venner og har stor aktivitet også på fritiden i idretts- og nærmiljøanleggene.

MOTORSPORT

Sør-Aurdal kommune er positiv til etableringer av snøscooterløype for organisert motorsport.

I forskrift til Vegtrafikkloven defineres motorsport som organisert trenings- og konkurransekjøring på lukket bane eller annet avsperrert område.

Reglene for motorferdsel på fjell og vidde fremgår av *Lov om motorferdsel i vassdrag og utmark*

(Motorferdselloven). I §3 Forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag, heter det:

I utmark og vasskrag er motorferdsel ikke tillatt med mindre annet følger av denne lov eller vedtak med hjemmel i loven. §4a i motorferdselloven gir kommunestyret myndighet til å fastsette løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre.

I innmark (jf. Friluftsloven) er det ingen ferdselsbegrensninger fra myndighetenes side. Motorferdselen er underlagt begrensninger i f.eks. vegtrafikklov, veglov, restriksjoner fra grunneier osv.

I Sør-Aurdal kommune har formannskapet gitt en midlertidig tillatelse til å opparbeide og kjøre med motorsykkel på isbane på Huldrevatnet på Auståsen. Norges Motorsportforbunds retningslinjer skal følges. Banen skal driftes gjennom et idrettslag eller snøscooterklubb.

8. UTBYGGINGS- OG TILRETTLEGGINGSOPPGAVER

I innspill- og høringsprosessen er det fremkommet behov for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg, nye anlegg og rehabilitering av eksisterende anlegg. Oppdaterte anleggsplaner og nye innspill er omtalt under.

Utbyggingsoppgaver i planperioden av anlegg for idrett og fysisk aktivitet settes opp i tiltaksplanen og prioriteres i handlingsprogrammet eller legges inn i langsiktig del av planen. Anleggene skal ved søknad om spillemidler prioriteres innenfor kategoriene **ordinære anlegg** og **nærmiljøanlegg**.

ORDINÆRE ANLEGG

Sør-Aurdal kommune

Sør-Aurdalshallen

Prosjekteier: Sør-Aurdal kommune

En stor satsing for Sør-Aurdal kommune i planperioden er utbygging av Sør-Aurdalshallen med svømmehall, idrettshall med tilhørende garderober og lager, og treningsrom. Det er stort behov for det samlede anlegget, som også skal huse skole- og kulturskolelokaler og fylle funksjonen som kulturhus. Kommunestyret har vedtatt oppstart i 2017 og anlegget ferdigstilles etter planen til skolestart 2019. Planene er gitt idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av Kulturdepartementet idrettsavdelingen.

Sør-Aurdalshallen, ordinære anlegg med kostnad:

- **Sør-Aurdal Svømmehall**
Kostnadsoverslag kr 53 294 000.
Spillemiddelsøknad kr 14 400 000.
- **Sør-Aurdal Idrettshall**
Kostnadsoverslag kr 59 063 000.
Spillemiddelsøknad kr 10 000 000.
- **Sør-Aurdalshallen treningsrom**
Kostnadsoverslag kr 1 799 000.
Spillemiddelsøknad kr 300 000.

Kommunen skal sende gjentatte og fornyede spillemiddelsøknader for de enkelte anleggsenheterne i Sør-Aurdalshallen i planperioden. År 2018: Gjentatt søknad for Sør-Aurdal Svømmehall og fornyede søknader for Sør-Aurdal Idrettshall og Sør-Aurdalshallen treningrom. Anleggene prioriteres i handlingsprogrammet år 2018 og prioriteres videre ved den årlige rulleringen av handlingsprogrammet i planperioden inntil samlet godkjent søknadssum er innvilget fra spillemidlene.

Kulturdepartementet har fastsatt søknadsbeløp fra spillemidlene til kr 14 400 000 for svømmehallen, kr 10 000 000 for idrettshall med aktivitetsflate 25x45 meter inkl. to sett garderober og 100 m2 lager til idrettsmateriell, og kr 300 000 til treningsrommet. Utbetaling av spillemidler til Sør-Aurdalshallen, samlet kr 24 700 000, kan forventes over perioden 2018-2021.

Klatrevegg i Sør-Aurdalshallen

Prosjekteier: Sør-Aurdal kommune

Det settes av plass til klatrevegg i Sør-Aurdalshallen for mulig utbygging senere.

Bagn idrettslag

Fossvang Idrettspark

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Kunstgressbane med lysanlegg på dagens gressbane, inkl. flomsikring. Planene for Fossvang Idrettspark v/Bagn idrettslag er gitt idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av Sør-Aurdal kommune. På området der Fossvang idrettspark skal etableres er det i dag en naturgressbane og flere andre idrettsanlegg og nærmiljøanlegg. Området ligger flomutsatt til. Bagn IL får høsten 2017 tilgang til tunellmasse for oppfylling av området til flomsikkert nivå for 200-års flom. Det eksisterende idrettsanlegget på Fossvang er svært mye brukt og gressbanen begynner å bli slitt. Planene for Fossvang idrettspark inneholder anleggsselementer som i forhold til søknad om spillemidler vil falle inn under både ordningen for ordinære anlegg, og nærmiljøanlegg.

Fossvang Idrettspark, ordinære anlegg med kostnad:

- **Kunstgressbane spilleflate 64 x 100 meter med lysanlegg**, med sikkerhetssoner og ballfangernett.
Kostnadsoverslag kr 7 300 000.
- **Kunstgressbane, treningsfelt kunstgress** spilleflate 30x50 meter med lysanlegg (7-erbane)
Banen islegges vinterstid. (Vanningsanlegg søkes om som nærmiljøanlegg for islegging til skøytebane.)
Kostnadsoverslag kr 1 300 000.
- **Delanlegg for friidrett, 4 stk. 100-meter løpebaner og bane for lengdehopp og tresteg.**
Kostnadsoverslag kr 1 130 000.

Fossvang Idrettspark tas inn i handlingsprogrammet for søknad om spillemidler år 2018.

Idrettshus Bagn IL

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Utbyggingsplanene avhenger av hva som skjer med Fossvangbygget. Kan bli oppført i to bygg, siden Bagn IL sin garasje blir berørt av utbyggingen av Sør-Aurdalshallen.

Idrettshus Bagn IL:

- Lokaler for vedlikehold, drifts- og idrettsmateriell
- Klubblokaler inkludert rom for møter og arrangementer
- Garderobe eventuelt sanitæranlegg
- Styrketreningsrom/lokaler
- Aktivitetssal

Kostnad kr 9 000 000.

Berørte ordinære anlegg på Fossvangområdet

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Flytting og gjenoppbygging av berørte anlegg på Fossvangområdet som følge av den samlede anleggsutbyggingen på området.

Fossvang skatepark (alternativt nærmiljøanlegg)

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Fossvang skatepark. Betongpark. Bagn IL trakk spillemiddelsøknaden til dette anlegget som nærmiljøanlegg i 2017. Bearbejder planene som ordinært anlegg.

Kostnadsoverslag kr 1 200 000.

Lysanlegg Leirskogen lysløype

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Lysanlegg på den utvidede løypetraseen på Leirskogen lysløype. Kostnadsoverslag kr 200 000.

Orienteringskart Bagn Vestås

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Samarbeid med Ølnessæter Hyttevei. Orienteringskart for Bagn Vestås, som også kan brukes i Stolpejakten. Orienteringskart videreføres fra forrige planperiode.

Begna idrettslag

Garderobe- og sanitæranlegg på Åsemyra skistadion

Prosjekteier: Begna idrettslag

Det er behov for garderobe- og sanitæranlegg ved Åsemyra skistadion. Dette er ikke i eksisterende varmebu på skiarenaen. Anlegget videreføres i plan for idrett og fysisk aktivitet uten tidfesting i handlingsprogrammet.

Skyteanlegg på Åsemyra

Prosjekteier: Begna idrettslag

Utbygging av skyteanlegg på Åsemyra i samarbeid mellom Begna IL og Bagn og Reinli jeger- og fiskerforening. Anlegget videreføres i plan for idrett og fysisk aktivitet uten tidfesting i handlingsprogrammet.

Begnadalen idrettslag

Nytt toppdekke på Skutemobanen

Prosjekteier: Begnadalen idrettslag

Skutemobanen er et svært nedslitt anlegg. Nytt toppdekke på Skutemobanen har tidligere vært inne i handlingsprogrammet uten at det er blitt gjennomført.

Kostnadsoverslag kr 250 000.

Anlegget videreføres i handlingsprogrammet, uten tidfesting.

Garderobe/toalett/dusj i klubbhuset på Skutemobanen

Prosjekteier: Begnadalen idrettslag

Klubbhuset benyttes en god del til ulike tiltak, men manglende tilgang på vann/toalett begrenser bruken i dag. Området med Skutemobanen blir brukt ukentlig hele året av Trimgruppe som er et samarbeidsprosjekt med Diabetesforbundet i Valdres. Skutemobanen ligger nær byggefelt og oppfattes som et nærmiljøanlegg for mange. Tiltaket er ikke tidsbestemt, men bør ligge inn under den langsiktige delen av handlingsprogrammet.

Kostnadsoverslag kr 500 000.

Anlegget videreføres i langsiktig del av planen.

Hedalen idrettslag

Lysanlegg i Hedalen lysløype, rehabilitering

Prosjekteier: Hedalen idrettslag

Hedalen IL ønsker å rehabiliterelysanlegget i Hedalen lysløype, 2200 meter. Lysløypa i Hedalen er i flittig bruk i vintersesongen, med bærer preg av høy alder. Lysløypa har gammelt PCB-lysarmatur, miljøskadelig impregnering av lysstolper samt noe råte i stolper. Strømførende ledninger er reparert i årevis, så nå er lysanlegget modent for utskifting. Hedalen IL har innhentet tilbud på rehabilitering av lysløypa.

Kostnadsoverslag kr 1 303 151.

Hedalen IL ønsker anlegget tatt inn i handlingsprogrammet år 2019.

Bagn idrettslag

Fossvang Idrettspark - nærmiljøanlegg

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Bagn IL får høsten 2017 tilgang til tunellmasse for oppfylling av Fossvangområdet til flomsikkert nivå for 200-års flom. Det eksisterende idretts- og nærmiljøanlegget på Fossvang er svært mye brukt. Planene for Fossvang idrettspark inneholder anleggsselementer som vil falle både under ordningen for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg i forhold til søknad om spillemidler.

Fossvang Idrettspark, nærmiljøanlegg med kostnad:

- **Ballbaner treningsfelt gress, naturgressbane spilleflate 30x50 meter (7-erbane).**
Kostnadsoverslag kr 555 000.
- **Ballbaner treningsfelt gress spilleflate 20x60 meter (min. 2 stk. 5-erbaner)**
Kostnadsoverslag kr 397 500.
- **Vanningsanlegg for islegging vinterstid**
Vanningsanlegg for islegging av treningsfeltet kunstgress (30x50 meter) til ishockeybane/isbane for skøyteaktiviteter på vinterstid.
Kostnadsoverslag kr 221 250.
- **Tursti med belysning**
Tursti på flomvollen og rundt Fossvangområdet med belysning.
Kostnadsoverslag kr 550 000.

Fossvang Idrettspark, nærmiljøanlegg og ordinære anlegg, prioriteres i handlingsprogrammet for søknad om spillemidler år 2018.

Skateanlegg, rehabilitering

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Skateanlegget på Fossvang er mye brukt og svært nedslitt etter lang tids bruk. Det er behov for rehabilitering av dette. Spillemiddelsøknaden ble godkjent av fylkeskommunen i 2017, det kan sendes fornyet søknad i 2018. Skateanlegget blir berørt av at Fossvangområdet heves til flomsikkert nivå.

Berørte nærmiljøanlegg på Fossvangområdet

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Flytting og gjenoppbygging av berørte anlegg på Fossvangområdet. Kulturdepartementet har godkjent at eksisterende spillemiddelfinansierte ordinære anlegg og nærmiljøanlegg blir berørt av de samlede anleggsplanene for Fossvangområdet i forbindelse med oppfylling til flomsikkert nivå.

- **Sandvolleyballbaner**

Departementet har godkjent flytting av sandvolleyballbanen som følge av utbyggingen av Sør-Aurdalshallen. Kostnad kr 400 000.

- **Andre berørte nærmiljøanlegg på Fossvangområdet**

Andre berørte anlegg som følge av den samlede anleggsutbyggingen på Fossvangområdet flyttes og gjenoppbygges. Anleggene legges inn i planens langsiktig del og prioriteres inn i handlingsprogrammet når dette er aktuelt ved den årlige rulleringen av handlingsprogrammet i planperioden.

Klatrevegg/buldrevegg/klatrestativ

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Bagn idrettslag melder inn behov for klatrevegg/buldrevegg/klatrestativ dimensjonert for barn og ungdom (6-19 år) på Fossvangområdet. Ikke kostnadsberegnet.

Lysanlegg i tilknytning til aktivitetsanlegg

Prosjekteier: Bagn idrettslag

Bagn IL melder inn behov for lysanlegg i forbindelse med aktivitetsanlegg idrettslaget har.

I forbindelse med nyetableringen av Fossvang Idrettspark, vil det bli bygd ut lysanlegg på store deler av anleggene på Fossvangområdet.

Sørvollbakkin nærmiljøanlegg

Prosjekteier: Bagn IL/Sørvollbakkin Vel

Ballflate med fotballmål som nærmiljøanlegg. Anlegget ligger på kommunal grunn i Sørvollbakkin, Søre Voll boligfelt. Kostnad ca. kr 100 000.

Begnadalen idrettslag

Ny ishockeybane på Skutemobanen

Prosjekteier: Begnadalen idrettslag

Skutemobanen blir brukt mye på vinteren med ishockeybane/skøyteis som blir anlagt årlig. Det er behov for etablering av ny ishockeybane med asfalt. Dagens bane er anlagt på vegetasjonsdekke, og det brukes mye tid for å anlegge god is. Vant er av treverk. Tiltaket er ikke tidsbestemt.

Kostnadsoverslag kr 350 000. Anlegget videreføres i handlingsprogrammet.

Nærmiljøanlegg Begnadalen skole

Prosjekteier: Begnadalen idrettslag

Søker: Begnadalen idrettslag (i samarbeid med FAU ved Begnadalen skole)

- Rehabilitering av skaterampe
Skaterampa er over 15 år gammel og trenger nye plater
Kostnad kr 50 000
- Hinderløype, leikeanlegg m/grunnarbeid
Kostnad kr 80 000

Hedalen idrettslag

Hedalen Aktivitetspark

Prosjekteier: Hedalen idrettslag

Hedalen Aktivitetspark er et trivsels- og aktivitetstiltak for skolen, barnehagen og nærmiljøet i bygda. Prosjekteier er Hedalen idrettslag. Det er nedsatt en prosjektgruppe bestående av representanter fra Hedalen idrettslag, FAU ved Hedalen barne- og ungdomsskole og Hedalen naturbarnehage, Hedalen Bygdeutvalg, Hedalen skoles venner og rektor.

Det er behov for en utvidelse og fornyelse av aktivitetstilbudet med et helhetlig aktivitetsanlegg. Planlagte anleggsselementer er akebakke, hinderløype, inntil seks apparatstasjoner, sykkelløype og «Pump Track» terrengløype, samt en sosial møteplass i anlegget. Det kan søkes om spillemidler til de anleggsselementene som

faller innenfor nærmiljøanleggsordningen. Kommunen deltar med finansiering av lekeapparater ved skolen og barnehagen da dette faller utenom spillemiddelordningen.

I forbindelse med søknad om spillemidler, deles Hedalen Aktivitetspark inn i tre anleggselementer med søknad om støtte fra spillemidlene innenfor nærmiljøanleggsordningen.

Hedalen Aktivitetspark, nærmiljøanlegg med kostnad:

- **Terrengsykkelløype**
Kostnadsoverslag: kr 257 000.
Spillemiddelsøknad: kr 128 000.
- **Skileikanlegg**
Kostnadsoverslag: kr 130 372.
Spillemiddelsøknad: kr 65 000.
- **Hinderløype**
Kostnadsoverslag: kr 510 003.
Spillemiddelsøknad: kr 130 000 til tilskuddsberettigede anleggselementer.

Hedalen Aktivitetspark prioriteres i handlingsprogrammet for søknad om spillemidler år 2018.

9. TILTAKSPLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV

ORDINÆRE ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Tiltak	Ansvar	Ressurser	År i handlingsprogrammet
Gjentatte og fornyede søknader:			
Sør-Aurdal Svømmehall i Sør-Aurdalshallen	Sør-Aurdal kommune	Kommunale investeringsmidler og spillemidler	2018 (gjentatt søknad)
Sør-Aurdal Idrettshall i Sør-Aurdalshallen	Sør-Aurdal kommune	Kommunale investeringsmidler og spillemidler	2018 (fornyet søknad)
Sør-Aurdalshallen treningsrom	Sør-Aurdal kommune	Kommunale investeringsmidler og spillemidler	2018 (fornyet søknad)
Nye søknader:			
Nye ordinære anlegg som prioriteres i handlingsprogrammet for søknad om spillemidler	Prosjekteier	Spillemidler, egenkapital, ev. kommunalt tilskudd i følge handlingsprogrammet	Tidfestes i handlingsprogrammet

NÆRMILJØANLEGG

Tiltak	Ansvar	Ressurser	År i handlingsprogrammet
Fornye søknader:			
Fossvang skateanlegg rehabilitering	Bagn idrettslag	Spillemidler, egenkapital, kommunalt tilskudd	
Nye søknader:			
Nye nærmiljøanlegg-søknader som prioriteres i handlingsprogrammet for søknad om spillemidler	Prosjekteier	Spillemidler, egenkapital, kommunalt tilskudd i følge handlingsprogrammet	Tidfestes i handlingsprogrammet

FOLKEHELSE OG FRILUFTSLIV

Tiltak	Ansvar	Ressurser	Når
Friluftsliv	Alle, hver enkelt av oss. Lag og foreninger. Jeger- og fiskeforeningene og speidergruppene tilrettelegger mange friluftaktiviteter.	Kulturmidler til drift av lag og foreninger og tilskudd til kulturformål/ arrangement.	Årlig
Turkarusellen	Samarbeid: Sør-Aurdal kommune, Bagn idrettslag, Begna idrettslag, Begnadalen idrettslag, Hedalen idrettslag.	Kommunale midler folkehelse og tildelte midler	Årlig Turkarusellåret går fra 15.10. til 14.10.

Tiltak	Ansvar	Ressurser	Når
Stolpejakten	Frivillige lag og foreninger i samarbeid med kommunen	Frivillige lag og foreninger i samarbeid med kommunen	Årlig, sesong
Fysisk aktivitet Turer i nærmiljøet	Skolene	Skolenes oppfølging	Jevnlig
Fysisk aktivitet Bruk av naturen Videreføring av satsingene «Aktive barn i naturen» og «Sterke barn i Valdres»	Barnehagene Fysioterapitjenesten	Barnehagenes oppfølging. Folkehelsemidler til prosjektet «Sterke barn i Valdres»	Jevnlig
Frisklivssentral som bidrar til endringer i livsstil (kosthold, røyk- og snuslutt, depresjonsmestring og fysisk aktivitet). Tilbud om kurs og individuell oppfølging. Eget tilbud for barnefamilier med BraMat-kurs og ungdomsgruppen Friskliv Ungdom.	Frisklivsveileder/ fysioterapitjenesten	Kommunale midler og folkehelsemidler til prosjektet «Friskliv barn og unge»	Jevnlig
Turstier og turveier	Idrettslag, kommunen, frivillige	Frivillig innsats, tilskuddsordninger	Årlig
Skiløyper i fjellet	Løypelagene, næringsliv, frivillige, hyttevelforeninger	Kommunalt tilskudd til skiløyper	Årlig
Lysløyper	Idrettslagene	Kommunalt tilskudd til drift av lysløyper	Årlig
Tilrettelagte aktiviteter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, gjerne i samarbeid med omkringliggende kommuner	Folkehelsekoordinator/ Frisklivsveileder	Folkehelse	Jevnlig

10. DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Drift av anlegg for idrett og fysisk aktivitet, og områder for friluftsliv omfatter idrettslige, miljømessige, økonomiske, tekniske og administrative forhold og oppgaver. Av stor betydning for vellykket drift er praktiske løsninger og hensiktsmessig materialvalg, og at alle sider av driftsproblematikken er vurdert tidlig i planfasen.

Det er viktig at spørsmål knyttet til drift og vedlikehold vies stor oppmerksomhet. Finansiering av driftsutgifter skjer gjennom kommunale bevilgninger og eierlagets driftsinntekter. Det er et krav ved tildeling av spillemidler til utbygging av anlegg at søknaden er vedlagt opplysninger om drift og vedlikehold.

Ansvar for drift og vedlikehold av anleggene er i prinsippet lagt til anleggseier. Kommunalt tilskudd til organisasjonseide anlegg blir gitt gjennom det generelle driftstilskuddet kommunen gir til organisasjonen og gjennom de ulike tilskuddsordningene som er omtalt nedenfor.

IDRETTSANLEGG

Idrettsanleggene i Sør-Aurdal kommune eies i stor grad av idrettslagene, med unntak av anleggene innendørs ved skolene. Drift og vedlikehold av idrettsanleggene skjer ofte i samarbeid mellom idrettslag og kommune. Idrettslagene kan årlig søke om tildeling av midler til dette formålet. Den nye Sør-Aurdalshallen med svømmehall og idrettshall blir kommunalt eiet og drevet.

På kommunalt nivå er det i 2017 følgende tilskuddsordninger som helt eller delvis omfatter idrett og friluftsliv:

- Tilskudd til drift av lag og foreninger (kulturmidler)
- Tilskudd til kulturformål/arrangement
- Tilskudd til vedlikehold av idrettsanlegg
- Tilskudd til drift av lysløyper
- Tilskudd til anleggsutbyggingen
- Tilskudd til skiløyper

ANLEGG FOR FRILUFTSLIV

Turstier, turveier, badeplasser: Det er mange turstier og opparbeidede badeplasser i kommunen. Turstier og turveier blir mye brukt til egenorganisert fysisk aktivitet.

En del av vedlikeholdet på turstinettet utføres som frivillig innsats av lag og organisasjoner. Idrettslagene i kommunen og andre lag og foreninger gjør en stor frivillig innsats i vedlikehold av bl.a. turmålene som inngår i Turkarusellen i Sør-Aurdal.

Turkarusellen og Stolpejakten er to friluftstiltak som drives i samarbeid mellom kommunen og idrettslagene/frivillige. Turmålene ligger både sentrumsnært og benytter turstier og turveier i kommunen.

Valdres Natur- og Kulturpark arbeider bl.a. med tilrettelegging av turstier, skilting, informasjon om turmuligheter i Valdres m.v.

Løypelagene i kommunen og i Valdres kjører opp et stort og flott skiløypenett i Sør-Aurdal og i Valdres til glede for fastboende, hyttebefolkning og turister. Skiløypenettet har høy standard og er mye brukt. Løypelagene i Sør-Aurdal mottar årlig tilskudd fra kommunen til løypekjøring og investering.

Kommunens støtte til lag og foreninger som driver idrett og fysisk aktivitet kan deles i følgende kategorier:

- Tilskudd til anleggsutbyggingen i følge handlingsprogrammet til denne planen
- Tilskudd til drift av lag og foreninger, kulturmidler
- Tilskudd til kulturformål, arrangementsstøtte
- Tilskudd til drift av lysløyper, fordeles etter antall løypekilometer
- Tilskudd til investering og drift av skiløyper i fjellet
- Tilskudd til vedlikehold av idrettsanlegg, fordeles etter innstilling fra idrettsrådet
- Indirekte støtte i form av bygging, rehabilitering og drift av kommunale anlegg
- Gratis lokalleie, bruk av idrettshall/gymsal og svømmehall til lag og foreninger jf. kommunens utleiereglement. Ordningen med gratis lokalleie bør videreføres i nye kommunale anlegg.

Kommunalt tilskudd til anleggsutbyggingen i regi av frivillige lag og foreninger forutsetter at det i økonomiplanen for Sør-Aurdal kommune kan settes av midler til dette formålet i planperioden.

Det største prosjektet i planperioden, som er kommunens utbygging av Sør-Aurdalshallen med bl.a. svømmehall, idrettshall og treningsrom, har egne avsatte midler i økonomiplanen, og vil ikke belaste den kommunale andelen som er satt av i handlingsprogrammet som tilskudd til utbyggingen når frivillige lag og organisasjoner er eier og utbygger av anleggene.

Oppstillingen under viser kommunens økonomiske forpliktelser innenfor det samlede området idrett og fysisk aktivitet ut fra budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020.

Tiltak	Driftsutgifter årlig	Tilskudd årlig	Merknad
Sør-Aurdalshallen: Sør-Aurdal Svømmehall, Sør-Aurdal Idrettshall, treningsrom, skole- og kulturskolelokaler m.v.	3 559 893		Kommunal drift fra ferdigstillelse i 2019. Årlige driftsutgifter til det samlede anlegget beregnet av Sweco. Investerings- og driftskostnader ved nybygget er innarbeidet i kommunens investerings- og driftsbudsjetter.
Valdres Storhall AS		62 500 (50 000 + mva) (kan bli høyere)	Kommunalt driftstilskudd jf avtale av 12.01.2015 pkt 3. Driftstilskudd i 20 år fra hallen står ferdig, med til sammen 10% av årlige driftsutgifter, fordelt slik: Nord Aurdal kommune 5%, Sør-Aurdal 2,5% og Øystre Slidre 2,5%.
Gymsaler ved skolene og barnehagene	X		Kommunal drift. (Gymsalen ved Sør-Aurdal ungdomsskole erstattes av Sør-Aurdal idrettshall.)

Tiltak	Driftsutgifter årlig	Tilskudd årlig	Merknad
Svømmehall ved Sør-Aurdal ungdomsskole	X		Kommunal drift. Svømmebassenget ved SAUS erstattes av ny svømmehall; Sør-Aurdal Svømmehall.
Folkebadet: Bagn Røde Kors Hjelpekorps	25 000		Drift av folkebadet ved Sør-Aurdal ungdomsskole, badevakter
Idrettslagene, vedlikehold av idrettsanlegg		67 000	Tilskudd til vedlikehold av idrettsanlegg som idrettslagene eier. Behov for økning av tilskuddet.
Idrettslagene, drift av lysløyper		16 000	Tilskudd til drift av lysløyper som idrettslagene eier
Kommunalt tilskudd til anleggsutbyggingen for idrett og fysisk aktivitet i handlingsprogrammet til Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet		200 000	Kommunalt tilskudd til anleggsutbyggingen når frivillige lag og foreninger er prosjekteier. Det er ønskelig at tilskuddet kan opprettholdes i planperioden. I 2018 nyttes midler fra bundne fond.
Tilskudd til skiløyper		100 000	Tilskudd til investering og drift av skiløyper til løypelag, lag og virksomheter som kjører skiløyper i kommunen
Turkarusellen			Kommunen og idrettslagene
Stolpejakten			Idrettslag/hytteveier/frivillige og kommunen
Kulturmidler		512 000 (idrett 212 000)	Kulturmidler i kommunalt tilskudd til drift av frivillige lag og foreninger i kommunen og tilskudd til kulturformål/arrangement. (Beløpet i parentes er kulturmidler til drift av lag innen idrett friluftsliv og mosjon fra idrettskapitlet og barne- og ungdomskapitlet i 2017)
Valdres Natur- og Kulturpark		795 000	Årlig overføring fra kommunen til Valdres Natur- og Kulturpark
Visit Valdres AS		200 000	Årlig overføring fra kommunen til Visit Valdres AS

Tabell: Kommunens økonomiske forpliktelser overfor eksisterende og planlagte anlegg per 2017.

11. PRIORITERT HANDLINGSPROGRAM 2018-2021

Handlingsprogrammet vedtas av kommunestyret ved revidering av planen, og rulleres årlig med vedtak i formannskapet.

Prioritert handlingsprogram 2018-2021 – ORDINÆRE ANLEGG i Sør-Aurdal kommune																					
Prioritet	Anlegg/ anleggsnavn	Prosjekt- eier	Sted	Bygge- start år	Mål/ Str	Totalt (1000 kr)	Finansiering (i 1000 kr)														
							Samlet finansiering			2018			2019			2020			2021		
							K	SP	PM	K	SP	PM	K	SP	PM	K	SP	PM	K	SP	PM
GJENTATTE SØKNADER:																					
1	Sør-Aurdal Svømmehall	Sør-Aurdal kommune	Bagn, Sør-Aurdals-hallen	2018	25 x 10,5 m (5 baner)	53 294		14 400	38 894		7 267 ¹⁾	38 894									
FORNYEDE SØKNADER:																					
2	Sør-Aurdal Idrettshall	Sør-Aurdal kommune	Bagn, Sør-Aurdals-hallen	2018	25 x 45 m	59 063		10 000	49 063		10 000	49 063									
3	Sør-Aurdalshallen treningsrom	Sør-Aurdal kommune	Bagn, Sør-Aurdals-hallen	2018	70m ²	1 799		300	1 499		300	1 499									
NYE SØKNADER:																					
4	Fossvang Idrettspark Kunstgressbane med lysanlegg	Bagn IL	Bagn, Fossvang idr.plass	2018	Spilleflate 64x100 m	7 300	0	2 433	4 867	0	2 433	4 867									
5	Fossvang Idrettspark Kunstgressbane treningsfelt med lysanlegg	Bagn IL	Bagn, Fossvang idretts-plass	2018	Spilleflate 30x50 m	1 300	0	433	867	0	433	867									
6	Fossvang Idrettspark Delanlegg friidrett	Bagn IL	Bagn, Fossvang idretts-plass	2018	4 stk 100m løpebane, tresteg lenge hopp	1 130	0	376	754	0	376	754									
	Lysløype i Hedalen, rehab. av lysanlegg	Hedalen IL	Hedalen	2019	2,2km	1 303		434						434							
	Fossvang Skatepark	Bagn IL	Bagn, Fossvang			1 200		400													
	Lysanlegg Leirskogen lysløype, utvidelse	Bagn IL	Leirskogen			200		67													
	Idrettshus Bagn IL	Bagn IL	Bagn, Fossvang			9 000		3 000													
Sum kommunalt tilskudd ordinære anlegg										0											

Prioritert handlingsprogram 2018-2021 – NÆRMILJØANLEGG i Sør-Aurdal kommune																					
Prioritet	Anlegg/anleggsnavn	Prosjekt-eier	Sted	Bygge-start år	Mål/Str	Total kostnad (1000 kr)	Finansiering (i 1000 kr)														
							Samlet finansiering			2018			2019			2020			2021		
							K	SP	PM	K	SP	PM	K	SP	PM	K	SP	PM	K	SP	PM
1	Terrensykkelløype	Hedalen IL	Hedalen Aktivitetspark	2018		257	51	128	78	51	128	78									
2	Skileikanlegg	Hedalen IL	Hedalen Aktivitetspark	2018		130	26	65	39	26	65	39									
3	Hinderløype	Hedalen IL	Hedalen Aktivitetspark	2018		510	52	130	79 250 ²⁾	52	130	79 250 ²⁾									
4	Naturgressbane treningsfelt fotball	Bagn IL	Fossvang Idrettspark	2018	30x50 m	555	111	278	166	105	278	166	6								
5	Ballflater naturgress treningsfelt	Bagn IL	Fossvang Idrettspark	2018	20x60 m	397	79	199	119		199	119	79								
6	Vanningsanlegg for islegging /is-skøyteanlegg/ isflate	Bagn IL	Fossvang Idrettspark	2018	30x50 m	221	44	111	66		111	66	44								
7	Tursti med belysning	Bagn IL	Fossvang Idrettspark	2018		550	110	275	165		275	165	71			39					
	Skatepark, rehabilitering	Bagn IL	Bagn, Fossvang idrettsplass			63	13	32	18												
	Sørvollbakkin nærmiljøanlegg, ballflate	Bagn IL / Sørevollbakkin Vel	Bagn, Søre Voll boligfelt			100	20	50	30												
	Lysanlegg i tilknytning til aktivitetsanlegg	Bagn IL	Bagn, Fossvang idrettsplass			X	X	X	X												
	Sandvolleyball-baner	Bagn IL / Sør-Aurdal kommune	Bagn, Fossvang idrettsplass			400		200	X												
	Ishockeybane	Begnadalen IL	Begnadalen, Skutemo-banen			350	X	175	X												
Sum kommunalt tilskudd nærmiljøanlegg										234			200			200			200		

K = Kommunalt tilskudd, SM = Spillemidler, PM = Prosjekteier midler/egenkapital/egenfinansiering

Handlingsprogrammet foran legger opp til følgende disponering av kommunalt tilskudd til anleggsutbyggingen for idrett og fysisk aktivitet de to første årene i planperioden:

Kommunalt anleggstilskudd – anleggstype i planperioden	Kommunalt anleggstilskudd (i 1000 kr)				
	Totalt i planperioden 2018-2021	2018	2019	2020	2021
Sum kommunalt tilskudd til Ordinære anlegg					
Sum kommunalt tilskudd til Nærmiljøanlegg	234	234	200		
Totalt kommunalt tilskudd år perioden 2018-2021 ramme (i 1000 kr)	834	234³⁾	200	200	200

Merknader:

- 1) Gjentatt søknad om spillemidler til samlet godkjent søknadsbeløp kr 14 400 000. Tidligere tildelinger av spillemidler fra Oppland fylkeskommune til Sør-Aurdal Svømmehall kr 7 133 000 (tildelt kr 3 500 000 i 2015 og kr 3 633 000 i 2017).
- 2) Kommunal finansiering kr 250 000 av ikke-tilskuddsberettigede elementer/lekeapparater fra spillemidlene.
- 3) Det kommunale tilskuddet for år 2018 tas fra bundet fond kr 234 000 til formålet.

12. UPRIORITERT LANGTIDSPLAN 2022-2032

Anleggsutbygging som er planlagt i planperioden, men ikke forberedt i detalj, kan ved revidering av planen legges inn i det langsiktige anleggsprogrammet, og tas over i handlingsprogrammet ved den årlige rulleringen når tegninger, kostnader og byggestart er klarlagt, og spillemiddelsøknad kan utarbeides.

Uprioritert langtidsplan – ORDINÆRE ANLEGG i Sør-Aurdal kommune

Anleggstype	Prosjekteier	Sted
Klatrevegg i Sør-Aurdalshallen	Sør-Aurdal kommune	Bagn
Lysanlegg i skianleggene Haugakollen og Leirskogen	Bagn IL	Bagn og Leirskogen
Kunstgressbane, kunstgress 7-erbaner med lysanlegg	Bagn IL	Bagn, Fossvang
Treningsfelt fotball	Bagn IL	Bagn, Fossvang
Berørte ordinære anlegg på Fossvangområdet	Bagn IL	Bagn, Fossvang
Orienteringskart	Bagn IL	Bagn Vestås
Garderobe- og sanitæranlegg	Begna IL	Åsemyra skianlegg
Skyteanlegg på Åsemyra	Begna IL og Bagn og Reinli JFF	Åsemyra
Nytt toppdekke på Skutemobanen	Begnadalen IL	Begnadalen
Garderobe, dusj, toalett i klubbhuset på Skutemobanen	Begnadalen IL	Begnadalen

Uprioritert langtidsplan – NÆRMILJØANLEGG i Sør-Aurdal kommune

Anleggstype	Prosjekteier	Sted
Berørte nærmiljøanlegg på Fossvangområdet	Bagn IL	Bagn, Fossvang
Klatrevegg/ buldrevegg	Bagn IL	Bagn, Fossvang
Nærmiljøanlegg Begnadalen skole, rehab. skaterampe, hinderløype	Begnadalen IL	Begnadalen skole

13.REGISTRERING AV ANLEGG

Anleggslistene med oversikt over eksisterende og planlagte anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune per juni 2017, er hentet ut fra Kulturdepartementets idrettsanleggsregister på www.anleggsregisteret.no.

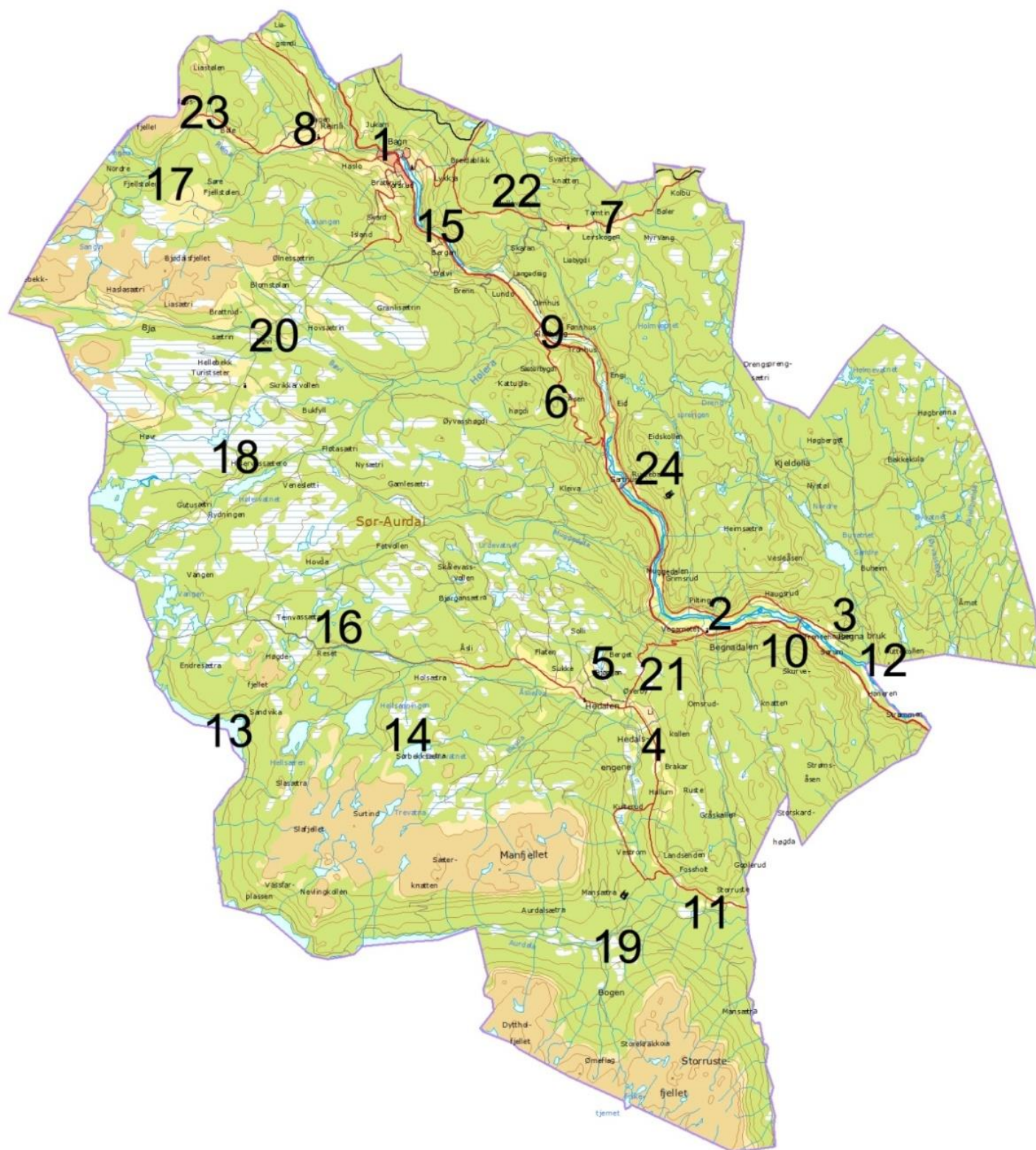
Anleggsnavn	Anleggskategori	Sted	Anleggstype	Anleggsklasse	Byggeår	Siste ombygging	Anleggsstatus
Bagn Sportsskytterklubb pistolbane	Skyteanlegg	Bagn pistolbane	Pistolbane (ute)	Ordinært anlegg	2010		Eksisterende
Bagn pistolskytterbane	Skyteanlegg	Bagn pistolskytterbane	Skytebane (inne)	Ordinært anlegg	1988		Eksisterende
Bagn skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Bagn skileikanlegg	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg	2001		Eksisterende
Bagn skule flerbruksflate	Mindre ballanlegg	Bagn skule	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg	2005		Eksisterende
Bagn skule aktivitetspark	Mindre aktivitetsområder	Bagn skule	Parkouranlegg	Nærmiljøanlegg			Planlagt
Bagn skule, klatre- og ballvegg	Klatreanlegg	Bagn skule	Klatre/buldrevegg (ute)	Nærmiljøanlegg	2003		Eksisterende
Bagn Vestås sykkelstier	Friluftslivsanlegg	Bagn Vestås	Tursti	Ordinært anlegg	2012		Eksisterende
Begna elv (flåteferder)	Friluftslivsanlegg	Begna elv-flåteferder	Friluftsområde	Ordinært anlegg	1993		Eksisterende
Begnadalen gressbane	Fotballanlegg	Begnadalen idrettsplass	Fotballbane gress	Ordinært anlegg	1966		Eksisterende
Begnadalen lagerbygg	Idrettshus og servicebygg	Begnadalen idrettsplass	Lager- og garasjebygg	Ordinært anlegg	1978		Eksisterende
Begnadalen samfunnshus	Kulturarena	Begnadalen skole	Flerbrukslokale for kultur	Ordinært anlegg	1974		Eksisterende
Begnadalen skole gymsal	Idrettshaller og aktivitetssaler	Begnadalen skole	Fleraktivitetssal	Ordinært anlegg	1970		Eksisterende
Begnadalen skole ballbinge	Mindre ballanlegg	Begnadalen skole	Ballbinge	Nærmiljøanlegg	2012		Eksisterende
Begnadalen skole skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Begnadalen skole	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg	2000		Eksisterende
Begnadalen skole skaterampe	Skateanlegg	Begnadalen skole	Skatepark	Nærmiljøanlegg	2004		Eksisterende
Begnadalen skytebane 100 m	Skyteanlegg	Begnadalen skytebane	Riflebane (ute)	Ordinært anlegg	1970	2008	Eksisterende
Begnadalen skytebane 300 m	Skyteanlegg	Begnadalen skytebane	Riflebane (ute)	Ordinært anlegg	1970	2008	Eksisterende
Begnadalen skytterhus	Skyteanlegg	Begnadalen skytebane	Skytebane (inne)	Ordinært anlegg	1975		Eksisterende
Bøenskiln badeplass	Friluftslivsanlegg	Bøenskiln badeplass	Badeplass	Ordinært anlegg	1996		Eksisterende
Ellingseter - stinett	Friluftslivsanlegg	Ellingseter - stinett	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende

Fjellstølen - stinett	Friluftslivsanlegg	Fjellstølen - stinett	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Fossvang skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Fossvang idrettsplass	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg	2004		Nedlagt
Fossvang gressbane	Fotballanlegg	Fossvang idrettsplass	Fotballbane gress	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Fossvang grusbane	Fotballanlegg	Fossvang idrettsplass	Fotballbane grus	Ordinært anlegg	1991	2004	Eksisterende
Fossvang skatepark	Skateanlegg	Fossvang idrettsplass	Skatepark	Nærmiljøanlegg	2004		Eksisterende
Fossvang sandvolleyballbane	Mindre ballanlegg	Fossvang idrettsplass	Sandvolleyballbane	Nærmiljøanlegg	2000		Eksisterende
Fossvang skatepark sør	Skateanlegg	Fossvang idrettsplass	Skatepark	Nærmiljøanlegg	2017		Planlagt
Fossvang skatepark nord	Skateanlegg	Fossvang idrettsplass	Skatepark	Nærmiljøanlegg	2017		Planlagt
Fossvang allaktivitetsanlegg	Friidrettsanlegg	Fossvang idrettsplass	Friidrettsstadion kunststoff	Ordinært anlegg	2004		Eksisterende
Fossvang treningsfelt	Fotballanlegg	Fossvang idrettsplass	Fotballbane gress	Ordinært anlegg	2001		Eksisterende
Fossvang nærmiljøanlegg	Mindre ballanlegg	Fossvang idrettsplass	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg	2009		Eksisterende
Fossvang flerbruksflate	Is- og skøyteanlegg	Fossvang idrettsplass	Ishockeybane (ute)	Nærmiljøanlegg	2005	2014	Eksisterende
Fossvang idrettspark kunstgressbane	Fotballanlegg	Fossvang idrettsplass	Fotballbane kunstgress	Ordinært anlegg	2018		Planlagt
Fossvang idrettspark treningsfelt kunstgress	Fotballanlegg	Fossvang idrettsplass	Fotball treningsfelt	Ordinært anlegg	2018		Planlagt
Fossvang idrettspark delanlegg friidrett	Friidrettsanlegg	Fossvang idrettsplass	Friidrett treningsanlegg (ute)	Ordinært anlegg	2018		Planlagt
Fossvang idrettspark naturgressbane	Fotballanlegg	Fossvang idrettsplass	Fotball treningsfelt	Nærmiljøanlegg	2018		Planlagt
Fossvang idrettspark ballflater	Mindre ballanlegg	Fossvang idrettsplass	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg	2018		Planlagt
Fossvang idrettspark Tursti	Friluftslivsanlegg	Fossvang idrettsplass	Tursti	Nærmiljøanlegg	2018		Planlagt
Fossvang idrettspark vanningsanlegg	Is- og skøyteanlegg	Fossvang idrettsplass	Ishockeybane (ute)	Nærmiljøanlegg	2018		Planlagt
Fossvang samfunnshus	Kulturarena	Fossvang samfunnshus	Flerbrukslokale for kultur	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Fossvang garderobeanlegg	Idrettshus og servicebygg	Fossvang samfunnshus	Garderobebygg	Ordinært anlegg	1947	2009	Eksisterende
Fønhuskoia	Friluftslivsanlegg	Fønhuskoia	Overnattingshytte	Ordinært anlegg	2012		Eksisterende
Haugakollen hoppbakke, K-20	Ski- og alpinanlegg	Haugakollen hoppanlegg, Østre Bagn	Hoppbakke	Ordinært anlegg	1973		Eksisterende
Haugakollen hoppbakke, K-15	Ski- og alpinanlegg	Haugakollen hoppanlegg, Østre Bagn	Hoppbakke	Ordinært anlegg	1973		Eksisterende

Haugakollen hoppbakke, K-43	Ski- og alpinanlegg	Haugakollen hoppanlegg, Østre Bagn	Hoppbakke	Ordinært anlegg	1973	2013	Eksisterende
Haugakollen hoppbakke, K-43	Ski- og alpinanlegg	Haugakollen hoppanlegg, Østre Bagn	Hoppbakke	Ordinært anlegg	1973	2013	Eksisterende
Haugakollen skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Haugakollen hoppanlegg, Østre Bagn	Hoppbakke	Nærmiljøanlegg	2014		Eksisterende
Hedalen skole skytebane	Skyteanlegg	Hedalen barne- og ungdomsskole	Skytebane (inne)	Ordinært anlegg	1975	1982	Eksisterende
Hedalen barne- og ungdomsskole ballbinge	Mindre ballanlegg	Hedalen barne- og ungdomsskole	Ballbinge	Nærmiljøanlegg	2010		Eksisterende
Hedalen Aktivitetspark sykkeløype	Sykkelanlegg	Hedalen barne- og ungdomsskole	Terrengsykkeløype	Nærmiljøanlegg	2018		Planlagt
Hedalen Aktivitetspark skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Hedalen barne- og ungdomsskole	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg	2018		Planlagt
Hedalen Aktivitetspark hinderløype	Mindre aktivitetsområder	Hedalen barne- og ungdomsskole	Hinderløype	Nærmiljøanlegg	2018		Planlagt
Hedalen skole gymsal	Idrettshaller og aktivitetssaler	Hedalen barne og ungdomsskole	Fleraktivitetssal	Ordinært anlegg	1950		Eksisterende
Hedalen skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Hedalen idrettspark	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg	2001		Eksisterende
Hedalen gressbane	Fotballanlegg	Hedalen idrettspark	Fotballbane gress	Ordinært anlegg	1982		Eksisterende
Hedalen grusbane	Fotballanlegg	Hedalen idrettspark	Fotballbane grus	Ordinært anlegg	1934	2010	Eksisterende
Hedalen lysløype	Friluftslivsanlegg	Hedalen idrettspark	Tur-/skiløype	Ordinært anlegg	1974		Eksisterende
Hedalen skole orienteringskart	Kart	Hedalen idrettspark	Nærmiljøkart	Nærmiljøanlegg	1981		Eksisterende
Hedalen ishockeybane	Is- og skøyteanlegg	Hedalen idrettspark	Ishockeybane (ute)	Nærmiljøanlegg	1990	2007	Eksisterende
Hedalen klubbhus	Idrettshus og servicebygg	Hedalen idrettspark	Klubbhus	Ordinært anlegg	2016		Eksisterende
Hedalen skole hoppbakke K-10	Ski- og alpinanlegg	Hedalen idrettspark	Hoppbakke	Nærmiljøanlegg	2002		Eksisterende
Hedalen skole hoppbakke K-20	Ski- og alpinanlegg	Hedalen idrettspark	Hoppbakke	Nærmiljøanlegg	2002	2012	Eksisterende
Hedalen lerduebane	Skyteanlegg	Hedalen lerduebane	Lerduebane (ute)	Ordinært anlegg	1993		Eksisterende
Hedalen orienteringskart	Kart	Hedalen orienteringskart	Orienteringskart	Ordinært anlegg	1977		Eksisterende
Hedalen skytebane, 100 m	Skyteanlegg	Hedalen skytebane	Riflebane (ute)	Ordinært anlegg	1981	2012	Eksisterende
Hedalen skytebane, 200 m	Skyteanlegg	Hedalen skytebane	Riflebane (ute)	Ordinært anlegg	1981	2012	Eksisterende
Hedalen elgbane	Skyteanlegg	Hedalen skytebane	Viltmålbane (ute)	Ordinært anlegg	2012		Eksisterende

Hølera idrettsplass grusbane	Fotballanlegg	Hølera idrettsplass	Fotballbane grus	Ordinært anlegg	1936		Eksisterende
Hølera lerduebane	Skyteanlegg	Hølera lerduebane	Lerduebane (ute)	Ordinært anlegg	1993		Eksisterende
Hølera skytebane, 200 m	Skyteanlegg	Hølera skytebane	Riflebane (ute)	Ordinært anlegg	1977		Eksisterende
Hølera skytebane, 100 m	Skyteanlegg	Hølera skytebane	Riflebane (ute)	Ordinært anlegg	1977		Eksisterende
Jevnlisfjellet oreinteringskart	Kart	Jevnlisfjellet oreinteringskart	Orienteringskart	Ordinært anlegg	1977		Eksisterende
Klokkarmoen nærmiljøanlegg	Mindre ballanlegg	Klokkarmoen	Liten balløkke/-bane	Nærmiljøanlegg	2008		Eksisterende
Kongevegen - sti/veg	Friluftslivsanlegg	Kongevegen - sti/veg	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Leirskogen skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Leirskogen Grendehus	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg	2010		Eksisterende
Leirskogen skole gymsal	Idrettshaller og aktivitetssaler	Leirskogen skole	Fleraktivitetssal	Ordinært anlegg	1975		Eksisterende
Leirskogen skole lysløype	Friluftslivsanlegg	Leirskogen skole	Tur-/skiløype	Ordinært anlegg	1979	2013	Eksisterende
Leirskogen skole skytebane	Skyteanlegg	Leirskogen skole	Skytebane (inne)	Ordinært anlegg	1976		Eksisterende
Leirskogen skole o-kart	Kart	Leirskogen skule orienteringskart	Nærmiljøkart	Nærmiljøanlegg	1981		Eksisterende
Leirskogen turstier	Friluftslivsanlegg	Leirskogen turstier	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Milevasstjernet badeplass	Friluftslivsanlegg	Milevasstjernet badeplass	Badeplass	Ordinært anlegg	2002		Eksisterende
Nevlingen - Strøen tursti	Friluftslivsanlegg	Nevlingen - Strøen tursti	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Nordre Hedalen Forsamlingshus	Kulturarena	Nordre Hedalen Forsamlingshus	Flerbrukslokale for kultur	Ordinært anlegg	1900	2013	Eksisterende
Puttekollen - turstier	Friluftslivsanlegg	Puttekollen - turstier	Tursti	Nærmiljøanlegg	1947		Eksisterende
Reinli orienteringskart	Kart	Reinli orienteringskart	Nærmiljøkart	Nærmiljøanlegg	1983		Eksisterende
Reinli samfunnshus	Kulturarena	Reinli skule	Flerbrukslokale for kultur	Ordinært anlegg	1978		Eksisterende
Reinli skule gymsal	Idrettshaller og aktivitetssaler	Reinli skule	Fleraktivitetssal	Ordinært anlegg	1978		Eksisterende
Reinli skule nærmiljøanlegg	Mindre aktivitetssområder	Reinli skule	Flerbruksområde (ute)	Nærmiljøanlegg	1999		Eksisterende
Reintun Forsamlingslokale	Idrettshaller og aktivitetssaler	Reintun Forsamlingslokale	Fleraktivitetssal	Ordinært anlegg	1900		Eksisterende
Skutemobanen	Fotballanlegg	Skutemobanen	Fotballbane grus	Ordinært anlegg	1988	2008	Eksisterende
Skutemobanen, løpebane	Friidrettsanlegg	Skutemobanen	Friidrettsstadion grus	Ordinært anlegg	1988		Eksisterende

Skutemobanen, ishockey	Is- og skøyteanlegg	Skutemobanen	Ishockeybane (ute)	Ordinært anlegg	2002		Eksisterende
Skutemobanen klubbhus	Idrettshus og servicebygg	Skutemobanen	Klubbhus	Ordinært anlegg	2008		Eksisterende
Stavadalen Skisenter	Ski- og alpinanlegg	Stavadalen Skisenter	Alpinbakke	Ordinært anlegg	2001	2005	Eksisterende
Storekrakkoa - sikringshytte	Friluftslivsanlegg	Storekrak	Sikringshytte	Ordinært anlegg	2010		Eksisterende
Sør-Aurdal ungdomsskole frisbeegolfanlegg	Mindre aktivitetsområder	Sør-Aurdal ungdomsskole	Flerbruksområde (ute)	Nærmiljøanlegg	2006		Eksisterende
Sør-Aurdal ungdomsskole svømmehall	Svømme- og stupeanlegg	Sør-Aurdal ungdomsskole	Opplæringsbasseng (inne)	Ordinært anlegg	1974	2000	Eksisterende
Sør-Aurdal ungdomsskole gymsal	Idrettshaller og aktivitetssaler	Sør-Aurdal ungdomsskole	Fleraktivitetssal	Ordinært anlegg	1976		Eksisterende
Fossvang Ferdighetsløype sykkel	Mindre aktivitetsområder	Sør-Aurdal ungdomsskole	Hinderløype	Nærmiljøanlegg	2011		Eksisterende
Sør-Aurdal ungdomsskole ballbinge	Mindre ballanlegg	Sør-Aurdal ungdomsskole	Ballbinge	Nærmiljøanlegg	2008	2009	Eksisterende
Sør-Aurdal Idrettshall	Idrettshaller og aktivitetssaler	Sør-Aurdalshallen	Fleridrettshall	Ordinært anlegg	2019		Planlagt
Sør-Aurdal Svømmehall	Svømme- og stupeanlegg	Sør-Aurdalshallen	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Ordinært anlegg	2019		Planlagt
Sør-Aurdalshallen treningsrom	Idrettshaller og aktivitetssaler	Sør-Aurdalshallen	Fleraktivitetssal	Ordinært anlegg	2019		Planlagt
Teinvassåsen - stinett	Friluftslivsanlegg	Teinvassåsen - stinett	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Vassfaret/Vidalen - stinett	Friluftslivsanlegg	Vassfaret/Vidalen - stinett	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Vassfarfoten - turstier	Friluftslivsanlegg	Vassfarfoten - turstier	Tursti	Ordinært anlegg	1947		Eksisterende
Åsemyra skilagsbu	Idrettshus og servicebygg	Åsemyra skistadion	Klubbhus	Ordinært anlegg	1985		Eksisterende
Åsemyra lysløype	Friluftslivsanlegg	Åsemyra skistadion	Tur-/skiløype	Ordinært anlegg	1983	2005	Eksisterende
Åsemyra skiskytteranlegg	Ski- og alpinanlegg	Åsemyra skistadion	Skiskytteranlegg	Ordinært anlegg	2013		Eksisterende
Åsemyra skileikanlegg	Ski- og alpinanlegg	Åsemyra skistadion	Skileikanlegg	Nærmiljøanlegg	2004		Eksisterende

Eksisterende anlegg/områder,
kartreferanse:

- 1 Fossvang idrettsplass div.anlegg
Bagn skule div. anlegg
Sør-Aurdal ungdomsskole div. anlegg,
ballbinge
Haugakollen, hoppbakke/skianlegg,
Øystre Bagn
Klokkarmoen nærmiljøanlegg,
Øystre Bagn
- 2 Begnadalen skole m/div.anlegg, ballbinge
Begnadalen idrettsplass div .anlegg
- 3 Skutemobanen div. anlegg, klubbhus
- 4 Hedalen skole div. anlegg, ballbinge
Hedalen hoppbakke/skianlegg
Hedalen stadion/ idrettsplass div. anlegg
- 4 Nordre Hedalen forsamlingshus
- 5 Hedalen skytebane, elektronisk elgbane
Kongevegen – sti/veg
- 6 Åsemyra skianlegg
Åsemyra skyteanlegg, lerduebaner
- 7 Leirskogen skole div. anlegg
Leirskogen turstier
Skianlegg, lysløype
- 8 Reinli skule/barnehage div. anlegg
Reintun forsamlingslokale
Reinli stinett
Reinli Turløype
Bønsilen badeplass
Liagrenda motorcrossbane
- 9 Hølera skytebane
Hølera grusbane
- 10 Begnadalen hoppbakke (nedlagt)
- 11 Vassfarfoten – turstier
Goplerud hoppbakker(nedlagt)
- 12 Begnadalen skytebane
- 13 Sandvika badeplass
Nevlingen- Strøen tursti
- 14 Busuvatnet badeplass
- 15 Begna elv (flåteferder)
- 16 Teinevassåsen – stinett
- 17 Fjellstølen – stinett
Kongevegen – sti/veg
- 19 Vassfare/Vidalen – stinett
- 20 Ellingsæter – stinett
Bagn Vestås sykkelstier
- 21 Jevnlisfjellet orienteringskart
- 22 Milevasstjernet badeplass
- 23 Stavedalen alpinanlegg
- 24 Begna skytebane

Planlagte anlegg/områder, kartreferanse:

- 1 Sør-Aurdalshallen: Sør-Aurdal Svømmehall, Sør-Aurdal Idrettshall og Sør-Aurdalshallen treningsrom
- 1 Fossvang Idrettspark kunstgressbaner
- 1 Fossvang idrettspark naturgress treningsfelt
- 1 Fossvang Idrettspark delanlegg friidrett
- 1 Fossvang Idrettspark nærmiljøanlegg
- 1 Vanningsanlegg nærmiljøanlegg Bagn IL
- 1 Lysanlegg til aktivitetsanlegg Bagn IL
- 1 Tursti med belysning på Fossvang, Bagn IL
- 1 Sandvolleyballbaner Fossvang, Bagn IL/SAK
- 1 Idrettshus Bagn IL
- 1 Fossvang skatepark, Bagn IL
- 1 Klatrepark Fossvang
- 1 Bagn skule aktivitetspark
- 1 Sørevollbakkin nærmiljøanlegg
- 3 Skutemobanen ishockeybane, Begnadalen IL
- 4 Hedalen Aktivitetspark: Terrensykkelløype, skileikanlegg og hinderløype
- 4 Hedalen lysløype rehab. av lysanlegg, Hedalen IL

Fossvangområdet i Bagn, august 2017. Foto: Gunvor Elene Thorsrud